

ትምህርት ስድስት

ኢሳይያስ 7-10:4

የመጀመሪያው ቀን

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በሕይወት ዘመንህ ያጋጠመህን እጅግ አስፈሪ ሁኔታ ግለጽ። ለ) ብዙውን ጊዜ ክርስቲያኖችን የሚያስፈሯቸውን ነገሮች ዘርዝር። ሐ) በምንፈራበት ጊዜ በእግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት መጠበቅ የሚያስቸግረን ለምንድን ነው? መ) ክርስቲያኖች በሚፈሩበት ጊዜ የሚፈጽሟቸው ስሕተቶች ምንድን ናቸው?

ካሉን እጅግ ጠንካራ ስሜቶች አንዱ ፍርሃት ነው። ከፍርሃት የተነሣ፡ ተረግጦ የወደቀ ባሏን ለማውጣት መኪናን በእጇ ብቻ ስላነሣች ሴት የቀረቡ ዘገባዎች አሉ። ነገር ግን ከፍርሃት ሳቢያ፡ ቤተሰቦቻቸውንና አምላካቸውን የካዱም ሰዎች አሉ። ሁለት ዓይነት ፍርሃቶች አሉ። የመጀመሪያው ከአንድ ድንገተኛ ሁኔታ ጋር የተያያዘ ነው። እንዲህ ዓይነቱ ፍርሃት መንገድ በምናቋርጥበት ጊዜ ሲጠጠ-ጥ የሚል የመኪና ፍሬን ድምፅ ሰምተን ዘወር ስንልና መኪናው ሊገጫን እንደተቃረበ ስንረዳ የሚያድርብን ነው። ይህ እግዚአብሔር ራሳችንን እንድንጠብቅና በሕይወት እንድንኖር የሰጠን ፍርሃት ነው። ነገር ግን ሌላም ዓይነት ፍርሃት አለ። የዚህ ዓይነቱ ፍርሃት ውስጥ- ውስጣችንን የሚበላን ነው። ምስጦች እንጨትን እንደሚበሉ፡ የዚህ ዓይነቱ ፍርሃት ቀስ በቀስ የመተኛት፡ የመመገብ፡ የመሥራትና ከሕይወት ጋር የመግጠም ብቃታችንን ያጠፋዋል። ብዙውን ጊዜ የዚህ ዓይነቱ ፍርሃት የሚመነጨው ከአንድ ዐቢይ ስጋት ወይም ጭንቀት ነው። የምናፈቅረው ሰው መታመም፡ ከሥራ መባረር፡ የመተዳደሪያ ገንዘብ ማጣት፡ ወይም በእምነታችን ላይ የሚሰነዘር ሰደት ለፍርሃት ከሚዳርጉን ክስተቶች ጥቂቶቹ ናቸው። ይህንን ፍርሃት በአግባቡ ካላስተናገድን፡ በሕይወታችን አንዳንድ ዐበይት ስሕተቶችን ልንፈጽም እንችላለን። በዛሬው ጥናታችን ፍርሃት የይሁዳ ንጉሥ እንዴት የተሳሳተ ውሳኔ እንዲወስን እንዳደረገውና እግዚአብሔር በዚህ ወቅት ለፍርሃቱ የሰጠውን መፍትሔ እናጠናለን።

2ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ ምዕራፍ ሰባትን አንብብ። የዚህን ምዕራፍ ትምህርት በአንድ አንቀጽ አጠቃልለህ ጻፍ።

3ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ ምዕራፍ ሰባትን አንብብ። (ሀ) የዚህን ምዕራፍ ታሪካዊ ሥራ-መሠረት ግለጽ። በዚህ ጊዜ በይሁዳ ይካሄድ የነበረው ምን ነበር? ለበለጠ ማብራሪያ 2ኛ ነገ. 15:27-17:41 አንብብ። (ለ) የዳዊት ቤት ማን ነው? (ሐ) ንጉሥ ረአሶንና ንጉሥ ፋቂሔ እነማን ናቸው? በዚህ ጊዜ ምን ያደርጉ ነበር? ለምን? (መ) በይሁዳ የሚገኙ አይሁዶች የፈሩት ለምን ነበር? (ሠ) እግዚአብሔር ኢሳይያስ ምን እንዲያደርግ

ነገረው? (ረ) የኢሳይያስ ልጅ ስም ማን ነበር? ትርጉሙ ምንድን ነው? ኢሳይያስ ለምን እንዲህ ብሎ የሰየመው ይመስልሃል? (ሰ) ኢሳይያስ ከንጉሡ ጋር የተገናኘው የት ነበር? (ሸ) ኢሳይያስ ንጉሡ ምን እንዳያደርግ አስጠነቀቀው? (ቀ) እግዚአብሔር ሁለቱን ነገሥታት ምን ብሎ ጠራቸው? (ቁ. 4)። ይህን ሲል ምን ማለቱ ነበር? (በ) ሁለቱ ነገሥታት በይሁዳ ዙፋን ላይ ማንን ለማስቀመጥ ፈለጉ? (ተ) እግዚአብሔር ስለ እነዚህ ሁለት ነገሥታትና ስለ ዕቅዶቻቸው ምን ትንቢት ተናገረ? (ቸ) አካዝ ከእግዚአብሔር ዘንድ ምልክት ለመጠየቅ ያልፈለገው ለምንድን ነው? (ገ) እርሱ ባይጠይቅም እግዚአብሔር የሰጠው ምልክት ምን ነበር? ይህ ምልክት እንዴት የተፈጸመ ይመስልሃል? (ነ) ቅቤና ማር መብላት ምንን ያመለክታል? (ሃ) ልጁ ከፋውንና ደጉን ለይቶ ከማወቁ በፊት ምን ይከሰታል? ይህ የሰንት ዓመት ዕድሜ ይመስልሃል? (አ) እግዚአብሔር በይሁዳ ላይ እንደሚመጣ የተናገረው ማንን ነው? (ከ) ዝንቦችና ንቦች ማንን ያመለክታሉ? (ዐ) ንጉሡ ላይ ምን ይደርሳል? (ቁ. 20)። ይህ ምን ማለት ነው? (ሽ) የወተት መብዛት ስለዚያ ዘመን ምን መልእክት ያስተላልፋልናል? (የ) በይሁዳ ምድር ላይ ምን ይከሰታል? (ገ) ከዚህ ምንባብ የምንማራቸው ጠቃሚ ትምህርቶች የትኞቹ ናቸው?

1. የኢሳይያስ 7-12 መቼት (ኢሳ. 7:1-2)

አብዛኛዎቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን ኢሳይያስ ምዕራፍ 1-6 የተፈጸመው በኢዮአታም ዘመን እንደሆነ ያስባሉ። በነዚህ ምዕራፎች ውስጥ የተገለጸው የብልጽግና፣ የስካርና ሰዎችን የመበዝበዝ ትእይንት በያዝያንና በኢዮአታም ዘመን ከነበረው የሰላም ጊዜ የሚቃረን ነው። በኢሳይያስ ምዕራፍ 7 ግን ይህ ትእይንት ይቀየራል። የትንቢተ ኢሳይያስ ቀጣዩ ዐቢይ ክፍል የሆነው ምዕራፍ 7-12 የይሁዳ ክፉ ንጉሥ በነበረው በአካዝ ዘመን የተፈጸመ ይመስላል።

በኢሳይያስ 7:2 እንደተገለጸው፣ የኢየሩሳሌም ሰዎች ሶርያና እስራኤል ሊወጓቸው በመገሥገሥ ላይ መሆናቸውን ሰሙ። በዚህ ስፍራ «የዳዊት ቤት» የሚለው ከዳዊት የዘር ሐረግ ወይም ቤት የሆነውን የይሁዳ ንጉሥ ማለትም አካዝን ያመለክታል። ኤፍሬም ሰሜናዊውን የእስራኤል መንግሥት ያመለክታል። እስራኤል በሰሜኑ መንግሥት ዋነኛ ነገድ ስያሜ ኤፍሬም ተብላ ስትጠራ፣ ይሁዳ ደግሞ የደቡቡ መንግሥት ዋነኛ መጠሪያ ሆኖአል።

በኢዮአታም ዘመን መንግሥት፣ የዓለም መልክ ተለወጠ። አሦር ከይሁዳ በስተ ሰሜን (ከመጽሐፉ በስተጀርባ የሚገኘውን ካርታ ተመልከት) በኃያልነት እያደገች በመምጣት ቁጥጥሯን ወደ ደቡብ ታስፋ ጀመር። የመጨረሻ ዓላማዋም በደቡብ በኩል ኃያል አገር የነበረችውን ግብፅን መውረር ነበር። በስተ ሰሜን ከሚገኘው የአሦር መንግሥትና በስተ ደቡብ ከሚገኘው የግብጽ መንግሥት መካከል

ሁለት መንግሥታት ማለትም እስራኤልና ይሁዳ ይገኙ ነበር። እነዚህ ሁለቱ መንግሥታት ብዙውን ጊዜ የዓለም ኃያላን የሚፋለሙባቸው የጦርነት ዓውድማዎች ነበሩ። ሁለቱም የዓለም ኃያላን መንግሥታት አንዳቸው ሌላቸውን ለመጣል በሚያደርጉት ጥረት የእነዚህን ትናንሽ አገሮች ድጋፍ ለማግኘት ይችሉ ዘንድ ፖለቲካቸውን ለመለወጥ ይጥሩ ነበር። (በቀዝቃዛው ጦርነት ወቅት አሜሪካና ሩሲያ የፖለቲካ የበላይነት ለመቀዳጀት በሚያደርጓቸው ጥረቶች የተለያዩ የአፍሪካ አገሮችን ድጋፍ ለማግኘት መፍጨርጨራቸው በአንዳንድ በኩል ከዚህ ሁኔታ ጋር ይመሳሰላል።)

የዝያንና ኢዮአታም ግብፅንም ሆነ አሦርን ለመወገን አልፈለጉም። እነርሱ የፈለጉት በአካባቢያቸው የነበሩትን አገሮች ለመውረር የነበራቸውን ዕቅድ ተግባራዊ በማድረግ የአገሪቱን ሰላም ለመጠበቅ ብቻ ነበር። ነገር ግን የአሦር ኃይል እያየለ ሲሄድ፣ ከአሦር ጋር መልካም ግንኙነት ለመመሥረት የሚሹ የይሁዳ መሪዎች ቁጥር እየተበራከተ ይሄድ ጀመር። ስለሆነም፣ አካዝ ከንግሥናው ዙፋን ላይ ሲወጣ አሦርን የሚወግን ደንብ እንዲከተል ወተወቱት።

ይሁንና፣ ከይሁዳ በስተ ሰሜን የአሦርን የመስፋፋት እርምጃ ለመግታት የሚሹ ሁለት አገሮች ነበሩ። ከእነዚህም አገሮች አንደኛዋ ከይሁዳ በስተ ሰሜን በቅርበት የምትዋሰነው እስራኤል ነበረች። ሌላኛዋ ደግሞ ከእስራኤል በስተ ሰሜን የምትገኘው ሶርያ ነበረች። (ከመጽሐፉ በስተጀርባ የሚገኘውን ካርታ ተመልከት።) የእስራኤሉ ንጉሥ ፋቄሔና የሶርያው ንጉሥ ረአሶን የይሁዳ ንጉሥ ወደ ነበረው ወደ አካዝ መጥተው አሦርን በመዋጋቱ ተግባር እንዲተባበራቸው ጠየቁት። የአካዝ ምላሽ እምቢታ መሆኑን ሲረዱ፣ እነዚህ ሁለቱ አገሮች በይሁዳ ላይ ጦርነት አወጁ። በዚህም ከኢየሩሳሌም በስተቀር ምድሩን ሁሉ ለመያዝ ችለው ነበር። በሺዎች የሚቆጠሩ ምርኮኞች ወደ እስራኤል መወሰዳቸውና በኋላ ወደ አገራቸው ለመመለስ መቻላቸው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተገልጿል (2ኛ ዜና 28፡9-15)። በየዝያንና በኢዮአታም የተገነቡት አብዛኛዎቹ ከተሞች ወድመዋል። ይሁዳ በዚህ ጦርነት እጅግ ተዳከመች።

በኢሳይያስ 7-9 ያሉት ክስተቶች የተፈጸሙት በአካዝ የመጀመሪያው ንግሠ-ዓመት የተባበሩት የእስራኤልና የሶርያ አገሮች ይሁዳን በሚወጉበት ጊዜ ነበር። ይህም በ735 ወይም በ734 ዓ.ዓ. ሳይሆን አይቀርም። ከርእሰ-ከተማዋ ከኢየሩሳሌም በቀር ከሞላ ጎደል ሁሉም አገር ተወስዶባቸዋል። ሶርያና እስራኤል ኢየሩሳሌምን ለመያዝ ተጠግተው ነበር። ይህም በይሁዳ ሕዝብ ላይ ፍርሃትን አስከተለ። ኢሳይያስ ስለ ሕዝቡ ልብ ሥዕላዊ አገላለጽ በመጠቀም፣ «የዱር ዛፍ በነፋስ እንድትናወጥ ተናወጠ» ብሏል። ኢሳይያስ አካዝን ለማየት

ሲሄድ፡ ኢየሩሳሌም የመጣባትን ሠራዊት ተቋቁማ ስለመመለሷ የሚያውቅ ማንም ሰው አልነበረም። ኢየሩሳሌም ትወድቃለች የሚል ግምት ነበራቸው። አካዝ እግዚአብሔር ነፃ እንደሚያወጣው የማመን ወይም ለርዳታ ወደ አሦር ፊቱን የማዞር አጣብቂኝ ውስጥ ገብቶ ነበር። የትኛውን እርምጃ ይውሰድ?

(ማስታወሻ፡ ኢሳይያስ አካዝ የኢዮአታም ልጅ እንደሆነና ኢዮአታምም የዖዝያን ልጅ እንደሆነ የገለጸው ምናልባትም የአካዝን መንፈሳዊ ውርስ ለማሳየት ፈልጎ ነው። ከአካዝ በተቃራኒ፡ እነዚህ ሁለቱ ነገሥታት እግዚአብሔርን ይፈሩና ከጠላቶቻቸውም ያድናቸው ዘንድ በእርሱ ላይ ይታመኑ ነበር።)

ኢሳይያስ ስለ ኢየሩሳሌም መሪዎች እየገለጸ ያለው ፍርሃታቸውን ነው። ይህም እንቅልፍ የሚነሣቸው፡ የሚያስጨንቃቸውና ስለ ወደፊቱ ተጠራጣሪዎች የሚያደርጋቸው የልባቸው ጥልቅ ውስጣዊ ስሜት ነው። ምን ይመርጡ ይሆን? በእግዚአብሔር ላይ ባላቸው እምነት ይጸናሉ ወይስ በሌላ ነገር ይታመናሉ?

2. ስለ ወራሪው ጦር እግዚአብሔር ለአካዝ የሰጠው የተስፋ ቃል (ኢሳ.7:3-9)

በዚህ ቀውጢ ጊዜ ውስጥ፡ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ኢሳይያስ መጣ። እግዚአብሔር ልጁን ይዞ እንዲሄድና ከአካዝ ጋር እንዲገናኝ ለኢሳይያስ ነገረው። ይህ ለመጀመሪያ ጊዜ ከኢሳይያስ ቤተሰብ ጋር የምንተዋወቅበት አጋጣሚ ነው። ኢሳይያስ «ያሱብ» የሚባል ልጅ እንደነበረው ተገልጾአል። በኢሳይያስ 8:18፡ ኢሳይያስ እርሱና ልጆቹ በእስራኤል ምልክትና ተአምራት መሆናቸውን ተናግሯል። ይህንን ሲል የእርሱም ሆነ የልጆቹ ስሞች ሁሉ የትንቢት መልእክቱን የሚያጠናክር ልዩ ትርጉም እንዳላቸው መግለጹ ነበር። የኢሳይያስ የሰሙ ፍች «እግዚአብሔር ያድናል» የሚል ነው። ይህ ለሰዎች ሁሉ ስለ የትኛውም ዓይነት ደኅንነት የሚያስታውስ ቋሚ መልእክት ነበር። ከሚያጠቁቸው ጠላቶቻቸውም ሆነ ከኃጢአታቸው ሊያድናቸው የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነበር። በኢሳይያስ 7:17 ኢሳይያስ ማንንም መፍራት እንደማይገባ ለአካዝ ነግሮታል። የእስራኤልንና የሶርያን ሠራዊት ወይም ደግሞ ኃያሏን አሦርን መፍራት አያስፈልጋቸውም ነበር። የሚታመኑበትም ሆነ የሚፈሩት እግዚአብሔር ብቻ ሊሆን ይገባ ነበር። ስለሆነም፡ ሰዎች ኢሳይያስን በተመለከቱ ቁጥር ሁሉ ለደኅንነት በሰዎች ሳይሆን በእግዚአብሔር መታመን እንደሚገባቸው ይገነዘባሉ።

የኢሳይያስ ልጅ ስም «ያሱብ» «ቅሬታው ይመለሳል» የሚል ፍች አለው። ኢሳይያስ ልጁን የሚጠራበት ወይም ልጁ በኢየሩሳሌም

ከተማዎች የሚያልፉበት አጋጣሚ ሁሉ የሚንቀሳቀስ ትንቢት የሚስተዋልበት ይሆናል። ትንቢቱ ሁለት ገጽታዎች ነበሩት። አንደኛ፡ ፍርድ ነው። ለዚህም ምክንያቱ ቅሬታ እንዲኖር ከተፈለገ አብዛኛው ሕዝብ ለምርኮና ለጥፋት መዳረጉ የግድ መሆኑ ነው። ስለሆነም፡ ልጁ ለሕዝቡ ስለሚመጣው ጦርነትና ምርኮ ማስጠንቀቂያ ሰጥቷቸዋል። ሁለተኛ፡ ተስፋ ነበር። ምንም እንኳን እግዚአብሔር በይሁዳ ሕዝብ ላይ ከፍተኛ ፍርድ የሚያመጣባቸው ቢሆንም፡ ሕዝቡን ሙሉ ለሙሉ አያጠፋቸውም። ሁልጊዜም እግዚአብሔር ለአይሁዶች የወጠናቸውን ዓላማዎች የሚፈጽም ቅሬታ ይኖራል።

እግዚአብሔር ኢሳይያስ ያሱብን ከእርሱ ጋር እንዲወስድ የፈለገው ለንጉሡ ስለሚመጣው ፍርድ ለማስታወስ ሲሆን፡ ለሕዝቡ ደግሞ ከእስራኤልና ከሶርያ ወይም ከአሦር ጋር የሚደረገው ጦርነት ምንም ያህል የከፋ ቢሆንም፡ ሁልጊዜም በሕይወት የሚኖር ቅሬታ እንደማይጠፋ ለማበረታታት ነበር።

እግዚአብሔር ንጉሥ አካዝ የነበረበትን ስፍራ በትክክል ለኢሳይያስ የተናገረው ሄዶ እንዲያነጋግረው ነበር። አካዝ የልብስ አጠባ በሚካሄድበት መንገድ አጠገብ ባለው የላይኛው ኩሬ ውኃ መተላለፊያ ቦይ አካባቢ ነበር። ይህም ከኢየሩሳሌም ወጣ ያለ ገጠራማ ስፍራ ነበር። የልብስ አጠባው ስፍራ ሰዎች በቀዝቃዛ ውኃና ሳሙና አማካኝነት ልብሶቻቸውን የሚያጥቡበት ቦታ ነበር። ምናልባትም አካዝ ኢየሩሳሌም ከተያዘች ውኃ የሚያገኙበትን መንገድ ለማመቻቸት እየጣረ ይሆናል።

እግዚአብሔር ለአካዝና ለኢየሩሳሌም ሰዎች መልእክት ያስተላለፈው ከሶርያና ከእስራኤል ሠራዊት ከሚመጣባቸው ፍጹም ሽንፈት ሳቢያ ተስፋ እንዲቆርጡ ወይም እንዲፈሩ አልነበረም። እግዚአብሔር በእርሱ በመታመን ከሚተናነቃቸው የፍርሃት ስሜት ነፃ እንዲወጡ ጠይቋቸዋል። ለርዳታ ወደ አሦር በመጠጋት ፍርሃታቸውን ለማርገብ መሞከር አይገባቸውም ነበር። ይልቁንም፡ እግዚአብሔር በእነርሱ ፈንታ እንዲሠራ ሲጠብቁ ሳለ ምንም ማድረግ አያስፈልጋቸውም ነበር። ስለሚሆነው ነገር እግዚአብሔር በግልጽ ለአካዝ ነግሮታል። በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት፡ በንጉሥ ረአሶን የሚመራው የአሦር ሕዝብና የሮሜልዩ ልጅ በሆነው በፋቄሌ የሚመራው የእስራኤል ሕዝብ ከእሳት ተስበው እንደወጡ ሁለት የእንጨት ጉማጆች ነበሩ። ሙሉ ለሙሉ ባይጠፉም፡ የሚፋጀው ወላፊናቸው ስለተወገደ እንዲያው ይጤሳሉ። አደገኞች ቢመስሉም፡ ሙሉ ለሙሉ የሚወድሙበት ጊዜ ሩቅ አይሆንም ነበር።

እስራኤልና ሶርያ እንደሚጤስ የእንጨት ጉማጆች የሆኑት ለምንድን ነው? በጥቂት ዓመታት ውስጥ ማለትም በ732 ዓ.ዓ. አሦር የሶርያ ርእሰ-ከተማ የሆነችውን ደማስቆን እንደምትቆጣጠር እግዚአብሔር ያውቅ ነበር። በዚያን ጊዜ የሶርያ ሕዝብ በምርኮኛነት ይወሰዳል። የእስራኤልም ሠራዊት በዚያን ጊዜ ስለሚሸነፍ በይሁዳ ላይ የነበረው ማስፈራሪያ ይነሣል። በ722 ዓ.ዓ. የእስራኤል ርእሰ-ከተማ የሆነችው ሰማርያ በአሦር ኃይል ተንኮታኩታ የእስራኤልም ሕዝብ ወደ ምርኮ የተሰደደው በአሦር ዓመት ልዩነት ውስጥ ነበር። ኢሳይያስ በስድሳ አምስት ዓመታት ውስጥ የእስራኤል ሕዝብ የደቀቀ ሕዝብ እንደሚሆን ተናግሯል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተገለጹት ነገሮች የተፈጸሙት በ735 ወይም 734 ዓ.ዓ. ነበር። በ722 ዓ.ዓ. እስራኤል ለአሦር ተንበረከከች። ከዚያም በ670 ዓ.ዓ. የአሦር ንጉሥ የሆነው አሰርናዶን ከተለያዩ አገሮች የሰበሰባቸውን ሰዎች ወደ እስራኤል ላከ። ይህም ልዩ ሆኖ የቆየውን የእስራኤልን ሕዝብ ወደ ድብልቅነት ለወጣው። አሕዛብ ከአይሁዶች ጋር በመጋባታቸው ሰማርያውያን የሚባሉትን ትውልዶች አፈሩ። እነዚህም በአዲስ ኪዳን አይሁዶች የሚጠሏቸው ሕዝቦች ናቸው። የሰሜኑ የእስራኤል መንግሥት (ኤፍሬም) ከቶውንም አያንሰራራም ነበር። የእስራኤል ሕዝብ ዳግም የይሁዳን ሕዝብ እንደማያስጨንቅ የተናገረው የእግዚአብሔር ቃል ተፈጸመ።

4ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ ትንቢት፡ ስለ እግዚአብሔር ቃል ትክክለኛነት ምን እንማራለን?

የሶርያና እስራኤል አገሮች በይሁዳ ላይ ዕቅዶቻቸውን ወጡ። በዚህም ይሁዳንና ኢየሩሳሌምን ለመውረር ወሰኑ። የኢየሩሳሌምን ከተማ ከደመሰሱ በኋላ አካዝን ከሥልጣኑ አንሥተው የራሳቸውን የአሻንጉሊት መሪ የጣብኤልን ልጅ ሊሾሙ ፈለጉ። (ስለዚህ ሰውዬ ማንነት የምናውቀው ነገር የለም።) የሶርያና የእስራኤል ዕቅድ አካዝን በሌላ ንጉሥ ቀይሮ አገሪቱን መያዝ ብቻ አልነበረም። የዳዊትን ንጉሣዊ ሐረግ አውድመው ሌላ ንጉሣዊ የዘር ሐረግ ለማስጀመር ወሰነው ነበር። ስለሆነም፡ በዚህ ስፍራ የተገለጸው የይሁዳ ሕዝብ ብቻ ሳይሆን የዳዊት ንጉሣዊ የዘር ሐረግ ጭምር ከአደጋ ላይ መውደቁ ነበር። የዳዊት የዘር ሐረግ ቢቋረጥ ኖሮ፡ ከዳዊት የዘር ሐረግ የሚመጣው የመጨረሻው ንጉሥ መሢሐ እንዴት ይሆን ኖሯል? ሰይጣን የይሁዳን ሕዝብና ኢየሱስ የሚመጣበትን የዳዊትን ንጉሣዊ የዘር ሐረግ ለማስወገድ ይጥር ነበር። ምናልባትም ሰይጣን አካዝን ካሸነፈና የዳዊትን የዘር ሐረግ ካቋረጠ፡ እግዚአብሔር ኢየሱስ ዓለምን እንዲያድንና በዓለም ላይ እንዲነግሥ የወጣነውን ዕቅድ እንደሚቀይር አስቦ ይሆናል።

እነዚህ ሰዎች የዘነጉት ነገር ቢኖር በዘላለማዊ ሰማያዊ ዙፋን ላይ ተቀምጦ በምድር ላይ የሚከሰቱትን ነገሮች ሁሉ የሚወስን ሉዓላዊ አምላክ እንዳለ ነበር። እግዚአብሔር እነዚህ ሁለት አገሮች ይሁዳን እንዲያሸንፉ አልወሰነም፤ እናም አያሸንፉም። ይህ ነገር እንደማይፈጸም እግዚአብሔር ሁለት ጊዜ ተናግሯል (ኢሳ. 7:7-9)። የአጽናፈ-ዓለሙ ሉዓላዊ ገዥ የሆነውን የእግዚአብሔር ዕቅዶች ማን ሊያጥፍ ይችላል? የሰው ልጅ በንግሥና የሚገዛው የሶርያ ሕዝብ የእግዚአብሔርን ዕቅድ ሊያጥፍ አይችልም ነበር። መናገሻውን በሰማርያ ያደረገው የእስራኤል ሕዝብም (ኤፍሬም) የሚመራው በፋቂሔ ብቻ ነው። እናም ሁሉን የሚችለውን አምላክ ዕቅዶች ለመለወጥ አይችሉም።

ስለሆነም፡ እግዚአብሔር አካዝ ፍርሃቱን እንዲያስወግድ፡ በእግዚአብሔር እንዲታመንና እግዚአብሔር በእርሱ ፋንታ ሲሠራ እንዲመለከት ጠየቀው። እግዚአብሔር እስራኤል ከሶርያ ጋር ስለተባበረ፡ ሕዝቡን እንደሚያጠፋ አስጠነቀቀው። በተመሳሳይ መንገድ፡ በአካዝ የሚመሩ የይሁዳ ሰዎችም ተባባሪ ቢፈልጉ፡ የትብብሩ ውጤት የሆነውን የእግዚአብሔር ፍርድ ይጋፈጣሉ። የዳዊት ንጉሣዊ የዘር ሐረግ በመለኮታዊ የእግዚአብሔር ኃይል ይታገዝ ነበር። ስለሆነም፡ አካዝ ሊያጠፋት የሚፈልጉትን ሰብአዊ ጠላቶች መፍራት አይገባውም ነበር። እግዚአብሔር አካዝ እምነት በማጣቱ አስጠነቀቀው። በእግዚአብሔር ላይ ያለውን እምነት ካልጠበቀ፡ ፍርሃት እንዲያሸንፈውና የተሳሳተ ውሳኔ እንዲወስን ካደረገው፡ ሊጸና አይችልም ነበር። የሚያሳዝነው ይኸው ክፉ ነገር መድረሱ ነው። አካዝ በእግዚአብሔር እንደመታመን፡ ለድጋፍ ወደ አሦር አዘነበለ። የአሦርም መንግሥት ለይሁዳ ሕዝብ ጊዜያዊ ደኅንነት ሰጠ። በረዥም የጊዜ ሂደት ግን የአሦር ሠራዊት ይሁዳን ወደ ቅኝ ግዛትነት ለወጣት። አካዝ ኃይሉን ሁሉ አጣ። ልጁ ሕዝቅያስ የአሦርን ሠራዊት ለመጋፈጥ ተገደደ።

5ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ ምንባብ ስለ ፍርሃትና እምነት ምን እንማራለን?

3. እግዚአብሔር ለአካዝ የሰጠው ምልክት (ኢሳ. 7:10-17)

ጊዜያት እጅግ ሲጨልሙና ሰዎች ማረጋገጫ ሲያሻቸው፡ ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር መሆኑን ለማረጋገጥ ምልክት እንዲጠይቁ ይፈቅዳል፤ ወይም ደግሞ እርሱ ራሱ ምልክት ይሰጣቸዋል። እግዚአብሔር የተስፋ ቃሎቹ እውነት መሆናቸውን ለማረጋገጥ ለአብርሃም ምልክት ሰጥቶታል (ዘፍጥ. 15)። በኋላም እግዚአብሔር ለጌዴዎን ቃሉ እውነት መሆኑን ለማረጋገጥ ምልክት እንዲጠይቅ ፈቅዶለታል (መሳ. 6:36-40)። እግዚአብሔር አልፎ አልፎ ምልክት መስጠቱ ሰዎች የእግዚአብሔርን ተለምዶዊ አሠራር

አንዳንድ ጊዜ ከሚያደርገው ለይተው እንዳያዩ የሚያደርግበትም ሁኔታ አለ። ባለተለመዱ ሁኔታዎች እግዚአብሔር ለሕይወታችን ያለውን ፈቃድ ማወቅ በሚያስፈልገን ጊዜ፤ እግዚአብሔርም ብዙውን ጊዜ ያልተለመዱ ሁኔታዎች እንዲካሄዱ የምናቀርበውን ጥያቄ በማሟላት ፈቃዱን ያረጋግጣል። ወይም ደግሞ እግዚአብሔር በራሱ አነሣሽነት በልባችን እየተናገረን እንደሆነ የምናምነውን ነገር ለማጠናከር ምልክት ይሰጠናል። ይህም የሚካሄደው ፈቃዱን ወደሚያረጋግጥ አንድ ትዋሕዶ በመምራት፤ ከወዳጅ በሚመጣ የተለየ ምክር፤ ወይም በሕይወታችን ውስጥ በሚካሄድ ያልተለመደ ሁኔታ አማካኝነት ሊሆን ይችላል። እግዚአብሔር ምልክት ሊያሳየን እንደሚገባ፤ ወይም በሕይወታችን ውስጥ ለሚካሄዱ አብዛኛዎቹ ውሳኔዎች ይህ የእግዚአብሔር የተለመደ አሠራር እንደሆነ ልንገምት አይገባም። የተለመደው የእግዚአብሔር አመራር የሚካሄደው ልባችንንና አእምሯችንን በሚያንቀሳቅሰው የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፤ በወዳጆቻችን ምክርና በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት አማካኝነት ነው።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር አንተን በአንድ የተለየ «ምልክት» አማካኝነት የመራበትን መንገድ ጥቀስ። ለ) እግዚአብሔር አንድ የተለየ ምልክት ሳይጠቀም ብዙውን ጊዜ አንተን የሚመራባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

እግዚአብሔር የሶርያና የእስራኤል ሠራዊት ኢየሩሳሌምን እንደማያሸንፉ የተናገረውን ቃል ለአካዝ ሊያጠናክርለት እንደሚፈልግ በኢሳይያስ በኩል ገለጸለት። ይህም አካዝ የሚፈልገውን ምልክት እንዲመርጥ በማድረግ የሚካሄድ ነበር። አካዝ ትክክለኛውን ምርጫ እንዲያደርግ እምነቱን ለመደገፍ እግዚአብሔር የሚችለውን ሁሉ አደረገ። እንዲያውም እግዚአብሔር አካዝ ምልክትን እንዲጠይቅ አዝዞት ስለነበር ይህንን አለማድረጉ በእግዚአብሔር ላይ እያመፀ ነበር። እግዚአብሔር ስለ ምልክቱ ያደረገው ወስን አልነበረም። ኢሳይያስ እንደ ሰማያት ከፍ ያለ፤ እንደ ባሕርም የጠለቀ እንዲሆን ሕዝቡን አበረታታ። በዚህ ዓይነት አካዝ እግዚአብሔር እንደ ተናገረና የተስፋ ቃል እንደ ሰጠው ሊያውቅ ይችላል ነበር።

የአካዝ ምላሽ መንፈሳዊ ይመስላል። እንዲያውም፤ እርሱ የተናገረው ኢየሱስ በሰይጣን በተፈተነ ጊዜ የተናገራቸውን ቃላት ነበር። «እግዚአብሔርን አልፈትንም» (ማቴ. 4:7)። በልቡ ግን አካዝ እግዚአብሔርን ላለመታዘዝና ላለመስማት ወስኖ ነበር። ቀድሞውኑ አሦራውያን ይረዱት ዘንድ ለመለመን እያቀደ ነበር። ኢሳይያስ አካዝ ከአሦር ጋር ስለሚያደርገው ቃል ኪዳን ያውቅ ነበርና ስላለማመኑ በቁጣ አስጠነቀቀው። ኢሳይያስ አካዝ እግዚአብሔርን ባለመስማትና ባለመታዘዝ ትዕግሥቱን እንዳይፈታተን አስጠነቀቀው። (ኢሳይያስ

«አምላኪ» ያለው አካዝ ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት ስላልነበረውና ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር የእርሱ አምላክ ስላልነበረ ነው።) አካዝ እንደ ይሁዳ ንጉሥነቱ የዳዊት ንጉሣዊ የዘር ሐረግ መሪ በመሆኑ፤ «የዳዊት ቤት» ተብሎ ተጠርቷል። ኢሳይያስ ይህንን ቃል የተጠቀመው አካዝ የዳዊት ቤተሰብ ተወካይ እንደ መሆኑ፤ እግዚአብሔርን ይታዘዝና ይታመን ዘንድ የቀረቡለት ልዩ የተስፋ ቃሎች እንዳሉ ለማስታወስ መሆኑ አያጠራጥርም። የአካዝ የአለማመን ተግባር በእግዚአብሔር ላይ የተሰነዘረ ከፍተኛ ስድብ ነበር።

አካዝ ከእግዚአብሔር ምልክት ለመጠየቅ ባይፈቅድም ቅሉ፤ እግዚአብሔር ለእርሱና ለጠቅላላው የይሁዳ ሕዝብ ምልክት ሰጥቷል። ይህ ምልክት ለአካዝ ብቻ ሳይሆን ለይሁዳ ሁሉ ኢሳይያስ የእግዚአብሔር ቃል አቀባይ እንደሆነና እርሱ የሚለው እውነት እንደ ሆነ የሚያረጋግጥ ነበር። እግዚአብሔር ኢየሩሳሌምን ከእስራኤልና ከሶርያ ለመታደግ የተስፋ ቃል የሰጠው ከእነርሱ መታዘዝ የተነሣ ሳይሆን ከራሱ ምሕረት ነበር። ይኸው ምልክትና እግዚአብሔር ተስፋ የሰጠው ማዳን አይሁዶች ወደፊት በሚያጋጥሟቸው ችግሮች ሁሉ በእግዚአብሔር እንዲታመኑ ለማበረታታት የሚያገለግሉ ነበሩ። ከዚያ በኋላ በእግዚአብሔር ባይታመኑ የሚያመካኙት አይኖራቸውም። [ማስታወሻ፡ በኋላ ብሔራዊ ትርምስ ሲነሣ የአካዝ ልጅ ሕዝቅያስ በእግዚአብሔር ላይ ሊደገፍ የቻለው ይህንንና እግዚአብሔር ይሁዳን የታደገበትን መንገድ በመመለከቱ ሳይሆን አይቀርም» (ኢሳ. 36-37)]።

ይህ ኢሳይያስ ለይሁዳ ሕዝብ የሰጠው ምልክት የሚከተሉትን ነገሮች ያጠቃልላል።

1. ድንግል (ወይም ያላገባች ወጣት ሴት - በዕብራይስጥ ቋንቋ ለሁለቱም አሳቦች የሚያገለግለው ቃል አንድ ነው) ወንድ ልጅን ትወልዳለች። (በዚህ ስፍራ «ድንግል» የተባለው የዕብራይስጥ ቃል ወጣት ሴትን ሊያመለክት ይችላል። የክፍሉ አሳብ ግን ከብረ ንጽሕና ያላት ወጣት ልጃገረድ ማለት ነው። ከቶውንም ያገባች ሴት አይደለችም።) የምትወልደው ልጅ ስም አማኑኤል ይባላል። ትርጉሙም «እግዚአብሔር ከእኛ ጋር» ማለት ነው። ይህ ስም እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር እንዳለና ሊሸነፉ እንደማይችሉ በማሳየት አይሁዶች በእምነታቸው እንዲጸኑ ያበረታታቸው ነበር።
2. የልጁ ምግብ «ማርና ወተት» ይሆናል። የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን ይህ ምን ማለት እንደሆነ አንድ ዓይነት ስምምነት የላቸውም። አንዳንዶች ይህ ሀብታሞች ብቻ የሚመገቡት ምግብ እንደ መሆኑ፤ የንግሥና ተምሳሌት እንደሆነ ያስረዳሉ። ከሁሉም በላይ ግን

ወተትና ማር የሚያመለክተው በጣም ተራ የሆኑ ሰዎች ምድር የምታበቅለውን በልተው የሚያድሩበትን ሁኔታ ይመስላል። ወተት ከላም፥ ማር ደግሞ በይሁዳ አካባቢ ከሚገኙ ዛፎችና ዋሻዎች ይገኝ ነበር። ልጁ ሥጋ፥ ወይም ጥራጥሬ ወይም ዳቦ የማይበላው አንድ ነገር የአገሪቱን የእርሻ ሕይወት ስለሚያበላሽና የወተት ከብቶች (ላሞች፥ ፍየሎችና በጎች) በሚሰጡትና ማር በመፈላለግ ቀላል ሕይወት ለመኖር ስለሚገደድ ነው።

3. ክፉውን ከደጉ መለየት ሲጀምር፥ የእስራኤልና የሶርያ ዛቻ ያበቃል። ይህ ልጁ በተወለደ በስንት ዓመቱ እንደሚሆን የሚከራከሩ ወገኖች አሉ። አንዳንድ ባሕሎች ልጆች ከተወለዱ ከሁለት ወይም ሦስት ዓመታት ጀምሮ ሥነ-ምግባራዊ ውሳኔዎችን ማድረግ እንደሚችሉ ያምናሉ። ስለዚህ ኢሳይያስ ሊያስተላልፍ የፈለገው መልእክት ልጁ ክፉን ከደጉ ለይቶ መምረጥ በሚጀምርበት ወቅት የእስራኤልና የሶርያ የማጥቃት ዛቻ እንደሚያከትም ሊሆን ይችላል። (ይህ በኢሳይያስ 8:4 ከእስራኤልና ከሶርያ መከራ የሚያከትምበት ጊዜ ሆኖ ከተገለጸው የሁለት ወይም የሦስት ዓመት ክፍለ ጊዜ ጋር ይመሳሰላል።) ሌሎች ደግሞ ኢሳይያስ የሚጠቁመው አይሁዳውያን ልጆች የሙሴን ሕግ ለመጠበቅ የሚገደዱበትን የ12 ወይም 13 ዓመት ዕድሜ እንደሆነ ይናገራሉ። ይህ ከሆነ የኢሳይያስ መልእክት ልጁ 12-13 ዓመት ሲሆነው ችግር እየፈጠሩ ያሉት የእስራኤልና የሶርያ መንግሥታት እንደሚወድሙ ነው። ስለሆነም፥ እነዚህን ሁለት አገሮች መፍራት አያስፈልግም ነበር። ይህም ሆኖ፥ በይሁዳ ምድር ላይ ከፍተኛ ችግር የሚያመጣ ሁኔታ ይከሰታል። ይህም ችግር አካዝ ቃል ኪዳን ለመጋባት ከሚፈልገው ከአሦር ንጉሥ የሚመጣ ይሆናል።

4. በይሁዳ ላይ ከፍተኛ ችግር የሚያስከትለው የአሦር ሕዝብ እንጂ ሁለቱ የእስራኤልና የሶርያ ሕዝቦች አይሆኑም። ከአሦር የተነሣ የይሁዳ ሕዝብ ከሰሎሞን ሞት በኋላ በ930 ዓ.ዓ. ከእስራኤል (ኤፍሬም) ከተለያዩበት ጊዜ ጀምሮ አይተው የማያውቁትን አበሳ ያያሉ። በእግዚአብሔር ለመታመን ባለመፈለጋቸው «አዳኛቸው» የነበረው አሦር ወደ ጨቋኝነት ይለወጣል።

ያልተመለሰው ጥያቄ ግን ይህ ምልክት ማንን ያመለክታል የሚለው ነው። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራንን ሲያነጋግር የኖረ አሳብ ሲሆን፥ ግልጽ መልስ የሌለው ነው። ስለዚህ ጉዳይ ሦስት መሠረታዊ አመለካከቶች አሉ።

1. ትንቢቱ የተነገረው በኢሳይያስ ዘመን ታጭታ በጋብቻ ዝግጅት ላይ ስለነበረች ወጣት ሴት ነው። ያች ወጣት ሴት አግብታ አማኑኤል

የሚባል ወንድ ልጅ ትወልዳለች። ከወጣቷ ሴት የተወለደው ልጅ ማን ነው?

ሀ. አንዳንዶች በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ልጅ ከአካዝ የተወለደው ሕዝቅያስ እንደሆነ ያስባሉ። ኢሳይያስ ለአካዝ ሚስቱ አርግዛ እንደምትወልድ እየነገረው ነበር።

ለ. ሌሎች ኢሳይያስ የሚናገረው የይሁዳ ሰዎች በሚገባ ስለሚያውቁትና እኛ ግን ስለማናውቃት አንዲት ሴት እንደሆነ ያስባሉ። ይህች ምናልባትም ከንጉሣውያን ቤተሰብ የሆነችው ሴት በቅርቡ ታገባ ነበር።

ሐ. አሁንም ኢሳይያስ ስለ ራሱ ሚስት እንደሚናገር የሚያስቡ ሌሎች ወገኖች አሉ። እነዚህ ሰዎች የኢሳይያስ የመጀመሪያ ሚስት ከያሱብ መወለድ በኋላ እንደሞተችና ከሌላ ሴት ጋር ተጫጭቶ እንደነበር መላ-ምታዊ ትንታኔ ያቀርባሉ። ይህ ደግሞ ፀሐይ የሞቀ እውነት በመሆኑ ኢሳይያስ የሴቲቱን ስም ለሕዝቡ መናገር አላስፈለገውም ሲሉ ያስረዳሉ። የሚወለደው የኢሳይያስ ልጅ አማኑኤል ተብሎ የሚጠራ ሲሆን፤ እንደ ሌሎች ልጆቹ ሁሉ እርሱም ምልክት ወይም ተምሳሌት ይሆን ነበር። ይኸውም እግዚአብሔር ከሶርያና ከእስራኤል ጥቃት እንደሚጠብቃቸው በምልክትነት የሚያሳይ ነበር። ኢሳይያስ ሚስቱን በምዕራፍ 8 ጠቅሶ ሳለ ለምን በዚህ ስፍራ እንዳልጠቀሳት የምናውቀው ነገር የለም።

የዚህ አመለካከት ዐቢይ ችግር ከቀረቡት አማራጮች ውስጥ የትኛውም እንዴት ልጁ ምልክት ሊሆን እንደሚችል ሊያስረዱ አለመቻላቸው ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ፤ በምልክትነት የሚገለጸው ነገር ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር የተናገረውን እንደሚፈጽም በተአምራዊ ሁኔታ የሚያጠናክር ክስተት ነው። ከላይ ከቀረቡት ሦስት አማራጮች አንዳቸውም እንደ ተአምር ሊቆጠሩ የሚችሉ የምልክት ምደባዎች አይደሉም። በአዲስ ኪዳን ዘመን፤ ይህ «ድንግል» ወይም «ወጣት ሴት» የሚለው ቃል ሴቲቱ ከብረ ንጽሕና ያላት ልጃገረድ መሆኗንና የልጁም መወለድ ተአምራዊ አፈጻጸም እንደሚኖረው በግልጽ ከግንዛቤ ላይ ውሏል። በአዲስ ኪዳን ዘመን፤ አይሁዶች ይህ ትንቢት ከዚህ ቀደም እንደተፈጸመ አላሰቡም ነበር።

2. ትንቢቱ ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነበር። ኢሳይያስ ስለ ወደፊቱ በመተንበይ ድንግል ማርያም ኢየሱስ ክርስቶስን እንደምትወልድ እየተናገረ ነበር። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ይህ ትንቢት ኢየሱስ ክርስቶስ ከድንግል ማርያም እንደሚወለድ የሚያመለክት መሆኑን መረዳታቸው ከአዲስ ኪዳን ውስጥ በግልጽ ይታያል (ማቴ. 1:23)። ነገሩ ተአምር ሆኖ ለሰዎች ሁሉ ግልጽ ምልክት ይሰጥ ነበር።

በባሕላቸው እንደተለመደው አባት ስም ሊያወጣለት ሊገባው በእናት መሰየሙ ምናልባትም የልደቱን እንግዳ ባሕርይና ሰብአዊ አባት እንደማይኖረው የሚያመለክት ሊሆን ይችላል (ኢ.ሳ. 8:3 ተመልከት)።

አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑር አካዝ በእግዚአብሔር እንዲያምንና የዳዊትን ዘር እንዲታደግ ዕድል ተሰጥቶት እንደነበር ያምናል። ፈቃደኛ ባልሆነ ጊዜ ግን የእግዚአብሔር ፍርድ በዳዊት ዘር ላይ ወረደ። ከአካዝ ዘመን በመለስ፣ በመጨረሻ በባቢሎን እስከተሸነፉበት ጊዜ ድረስ የነገሡት ነገሥታት ከአሕዛብ መንግሥታት ሥር የሚኖሩና የሚያገለግሉ እንጂ ከቶውንም ኃያላን አልነበሩም። የኋላ ኋላም የዳዊት የዘር ሐረግ ሙሉ ለሙሉ ይወድማል። መሢሔ ከድንግል ተወልዶ ሲመጣ ያለምንም ንጉሣዊ ሥልጣን የሕዝቡን ጉስቁልና ለመካፈል ነበር የመጣው። ከእርሱ በፊት እንደነበረው አባቱ፣ የአሕዛብ አገር በሆነችው በሮም አገዛዝ ሥር «ነግሦ አል»። ይህ ሁሉ ከአካዝ የእምነት ማጣት የመጣ ችግር ነበር። ከድንግል የተወለደው ልጅ የዳዊትን ዙፋን ወደ ትክክለኛ ስፍራው በመመለስ የነገሥታት ንጉሥ የሚሆነው በእግዚአብሔር ሉዓላዊ ዕቅዶች ብቻ ነበር። ስለሆነም ምንም እንኳ ትንቢቱ የሚፈጸመው ወደፊት ኢየሱስ ከድንግል ሲወለድ ቢሆንም፣ በአካዝ ላይ የሚያመጣው ተጽዕኖ ፈጣን ነበር።

ይሁንና፣ ይህ አመለካከት ከችግሮች የጸዳ አይደለም። በአዲስ ኪዳን፣ የኢየሱስን ስም ያወጣው ማርያም ብቻ ሳትሆን ዮሴፍም ጭምር ነበር። የዚህ አመለካከት ሌላው ችግር ብዙውን ጊዜ ምልክት የሚሰጠው የሰዎችን እምነት በዘመናቸው ለማጽናት እንጂ ለወደፊቱ አለመሆኑ ነው። ይህ ምልክት ስለ ኢየሱስ ከድንግል መወለድ ብቻ የሚናገር ከሆነ፣ ለአካዝና ለኢየሱሱም ሰዎች በዚያ የመከራ ወቅት የሚያበረክተው አስተዋጽኦ አይኖረውም በእግዚአብሔር ላይ የነበራቸውን እምነት ለመጨመር ሊረዳቸው አይችልም ማለት ነው።

3. ይህ ድርብ ትንቢት ነበር። የመጀመሪያው ፍጻሜ በአካዝ ዘመን ተፈጽሟል። አካዝና ሌሎችም አይሁዶች የሚያውቁት አንዲት ወጣት ሴት ታገባና አማኑኤል ተብሎ የሚጠራ ልጅ ትወልዳለች። ይህች ወጣት ሴት ከንጉሣውያን ቤተሰብ ትሁን፣ የኢሳይያስ ሚስት ትሁን ወይም ደግሞ ሌላ በግልጽ አይታወቅም። ነገር ግን እግዚአብሔር የይሁዳን ሕዝብ ከእስራኤልና ከሶርያ ጥቃት እንደሚያድናቸው መፈለጉን በሚገባ የሚያመለክት ነው።

ይህም ሆኖ፣ ቀዳሚው ፍጻሜ የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ልዕለ-ተፈጥሯዊ ውልደት ነበር። እናቱ ማርያም ስትሆን፣ ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነበር።

ለዚህ የመምሪያ ጽሑፍ አዘጋጅ ከሁሉም በላይ የሚስማማው የመጨረሻው አመለካካት ሲሆን፤ ምክንያቶቹም የሚከተሉት ናቸው።

1) ምልክት ብዙውን ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ምልክቱ በሚያስፈልገው ሰው ዘመን አቅራቢያ ይፈጸማል። ይህም እግዚአብሔር በጉዳዩ ውስጥ እንዳለበት በግልጽ ለማመልከት ቢያንስ ሰውዬው ከመሞቱ በፊት ተፈጻሚነትን ያገኛል (ኢሳ. 20:3፤ 37:30)። ስለሆነም፤ ይህ ምልክት ለአካዝና ለይሁዳ ሕዝብ እግዚአብሔር ለእነርሱ እየተናገረ መሆኑን ለመረዳት ማገልገል ካለበት፤ በቅርብ ጊዜ ውስጥ የሚፈጸም ሊሆን የግድ ነው። ኢሳይያስ ከተናገረበት ጊዜ አንሥቶ በአንድ ወይም ሁለት ዓመታት ውስጥ ሊፈጸም ይገባል። ከሰባት መቶ ዓመታት በኋላ የሚፈጸም ምልክት ለአካዝ ምን ይረባው ኖሯል?

ይህ በአካዝ ዘመን እንዴት እንደተፈጸመ አናውቅም። ታሪኩ በተፈጸመበት ዘመን የነበሩት ሰዎች ይህች ድንግል ማን እንደ ሆነች ማወቃቸው አይቀርም። እግዚአብሔር ይህንን የተስፋ ቃል በሰ ጠበት ወቅት፤ ኢሳይያስ ሚስት አጭቶ ነበር። (በዘፍጥረት 24:43 በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ዓይነት የዕብራይስጥ ቃል ለጋብቻ ስለታጨች ወጣት ሴት የሚናገር ነው።) የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን አንድም ከያሱብ ልደት በኋላ የመጀመሪያ ሚስቱ እንደ ሞተች፤ አልያም ተጨማሪ ሚስት ለማግባት እንደ ተዘጋጀ ይገምታሉ። ኢሳይያስ በቅርቡ ሚስት እንደሚያገባና ልጁም (እግዚአብሔር ልጅ እንደሚወልድ አስቀድሞ ተናግሯል) አማኑኤል ተብሎ እንደሚጠራ ያምናሉ።

2) «እነሆ፤ ድንግል ትፀንሳለች፤ ወንድ ልጅም ትወልዳለች» የሚለው ምንባብ የመጨረሻ ፍጻሜ ያገኘው ድንግል ማርያም ኢየሱስ ክርስቶስን በወለደችበት ጊዜ እንደሆነ እናውቃለን (ማቴ. 1:23)። ምንም እንኳ ኢሳይያስም ሆነ በአካዝ ዘመን የነበሩት ሰዎች ባያስተውሉትም፤ እግዚአብሔር ልጁ ከሰባት መቶ ዓመታት በኋላ የሚወለድበትን ተአምራዊ መንገድ እያመለከታቸው ነበር። ምናልባትም ክርስቶስ ኢየሱስ በእግዚአብሔር ቅድመ-ግንዛቤ በኢሳይያስ ዘመን ልጁን የወለደችው ሴት የድንግል ማርያም አምሳያ ነበረች።

በኢሳይያስ ዘመን የተወለደው ልጅ በሁለት መንገዶች ምልክት ይሆን ነበር። በመጀመሪያ፤ የልጁ መወለድ በዘመናቸው ከሚነሣው የእስራኤልና የሶርያ ጦርነት የይሁዳ ሰዎች እንደሚድኑ ያረጋግጥላቸው ነበር። ጊዜው ምንም ያህል የጨለመ ቢሆንም፤ ሁልጊዜም እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር እንደሆነ ማስታወስ ይገባቸው ነበር። በዚህ ስም የሚጠራ ልጅ በመካከላቸው መኖሩ እግዚአብሔር ወደ ይሁዳ የሚመለስ ቅሬታ እንደሚኖረው ባለማቋረጥ ያስታውሳቸው ነበር።

በእርሱ ላይ ባላቸው እምነት ሊጸኑና ለደኅንነት እንደ አሦር ወዳሉ ሌሎች አገሮች ከመመልከት ሊታቀቡ ይገባቸው ነበር።

ሁለተኛ፦ የዚህ ልጅ ዕድሜ የሶርያንና የእስራኤልን ችግሮች በመወሰን ሌላ ችግር ያስከትል ነበር። ልጁ ቢያንስ አሥራ ሁለት ዓመት አካባቢ ሲሆነው ሶርያና እስራኤል ለይሁዳ ችግር የሚፈጥሩ አገሮች አይሆኑም። እንዲያውም፤ ልጁ ገና የሁለት ዓመት ዕድሜ ሲኖረው አሦር እስራኤልንና ሶርያን በመውጋት ከይሁዳ ጋር የሚያደርጉትን ጦርነት እንዲያቆሙ አድርጋለች። ከዚያም አሥራ ሁለት ዓመት ሲሆነው፤ በ722 ዓ.ዓ. ሶርያ (በ732 ዓ. ዓ.) እና እስራኤል (በ722 ዓ.ዓ.) በምርኮኛነት ወደ አሦር ይሄዱ ነበር። አሥራ ሁለት ዓመት ሲሆነው ግን የአሦር መንግሥት የይሁዳንም አገር ይወርና ሕዝቡ የሚመገበው ስንዴ ወይም ፍራፍሬ ይጠፋል። ከዚህም የተነሣ ሰዎች በሕይወት ለመሰንበት ማርና ሌሎች ነገሮች መፈለግ ይጀምራሉ።

በኢሳይያስ 8፡3፤ ኢሳይያስ «ምርኮ ፈጠነ፤ ብዝበዛ ቸኮለ» የሚባል ሌላ ልጅ እንደነበረው ተነግሮናል። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን ሁለቱም ልጆች አንድ እንደሆኑ ያስባሉ። አንዱ ልጅ ሁለት ስሞች እንደነበሩት የሚያስረዳ ነው። የመጀመሪያው ስም «አማኑኤል» ሲሆን፤ ትርጉሙም «እግዚአብሔር ከእኛ ጋር» ማለት ነው። ይህ ስም የተሰጠው መጀመሪያ እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር እንደሆነና የእስራኤልና የሶርያ ሠራዊት እንዲያሸንፋቸው እንደማይፈቅድ ለማስታወስ ነበር። «ምርኮ ፈጠነ፤ ብዝበዛ ቸኮለ» የሚል ትርጉም ያለው፤ ሁለተኛው ስም ምናልባትም ይሁዳ በፍጥነት በጠላቶቿ እንደምትበዘበዝ የሚያሳይ ይሆናል። በኢሳይያስ ምዕራፍ 8 አማኑኤል የሚለው ስም ሁለት ጊዜ (8፡8፤ 10) መጠቀሱ ሁለቱ ስሞች አንዱን ልጅ እንደሚያሳዩ የሚጠቁም ሊሆን ይችላል። (ይሁን እንጂ፤ አማኑኤልና ምርኮ ፈጠነ፤ ብዝበዛ ቸኮለ ሁለት የተለያዩ ልጆች ሊሆኑ ወይም ኢሳይያስ አካዝና የይሁዳ ሕዝብ ስለሚያውቁት የሌላ ሰው ልጅ እየተናገረ ሊሆን እንደሚችልም ልብ ሊባል ይገባል።)

4. የአሦር ሠራዊት መምጣት (ኢሳ. 7፡18-25 ተመልከት)

ኢሳይያስ «በዚያም ቀን» (ኢሳ. 7፡18፤ 20፤21፤ 23) የሚለውን ሐረግ የተጠቀመው በቅርቡ የሚመጣውን የአሦርን ሠራዊትና ፍርድ ለማመልከት ነው። ይህም ይሁዳንና እስራኤልን ለማጥቃት የሚመጣ የእግዚአብሔር የቁጣ በትር ነው (ኢሳ. 10፡5)። ኢሳይያስ የሚያመለክተው አማኑኤል የተባለው ልጅ ክፉውንና ደጉን ማወቅ የሚጀምርበትን ጊዜ ነው። ኢሳይያስ እነዚህን የመከራ ዘመናት እንደሚከተለው ያስቀምጣል።

1. የዝንቦችና የንቦች ተምሳሌት፤ ኢሳይያስ የግብፅንና የአሦርን ሠራዊት ከዝንቦችና ከንቦች ጋር ያነጻጽራል። በጥንት ዘመን ግብፅ በዝንቦቿ የምትታወቅ ስትሆን፤ አሦር ደግሞ በንቦቿ ትታወቃለች። እነዚህ ሁለት ሠራዊት የይሁዳን ምድር ሁሉ ይወሩ ነበር። እነዚህ ሠራዊት እጅግ ብዙዎች ስለሚሆኑ ምድሪቱንና የመደበቂያ ስፍራዎችን ሁሉ ይሸፍናሉ። (ማስታወሻ፡ ኢሳይያስ ዝንቦችን ሲጠቅስ ምናልባትም ስለ ግብፅ መቅሠፍቶች እያሰበ ይሆናል። ዘጸአት 8 ተመልከት።) ኢሳይያስ በዚህ ስፍራ ግብፅን የጠቀለው ምናልባት አንዳንድ የይሁዳ መንግሥት ባለሥልጣናት የግብፅንም ዕርዳታ ይፈልጉ ስለነበር ይሆናል። ከሠላሳ ዓመታት በኋላ፤ ይሁዳ ለርዳታ ወደ ግብፅ ፊቷን መለሰች። በዚህም ጊዜ ልክ በአካዝ ዘመን የአሦርን ርዳታ በመሻታቸው ምክንያት የደረሰባቸው ዓይነት ሥቃይ ደርሶባቸዋል።

እነዚህ ሁለት አገሮች ይሁዳን እንዲያጠቁ የጠራቸው እግዚአብሔር እንደ ሆነ መረዳቱ ተገቢ ነው። ሰው ላምን ወይም ውሻን እንደሚጠራ ሁሉ፤ እግዚአብሔር የመሪዎቻቸውን ልብ በማንቀሳቀስ የአሦርንና የግብፅን ሠራዊት ይጠራል። ይህ ትንቢት የተፈጸመው ከተወሰነ ጊዜ በኋላ ነበር። በ722/21 ዓ.ዓ የአሦር ሠራዊት ይሁዳን ወረረ። ከዚያም በ701 ዓ.ዓ. አሦራውያን ወደ ኢየሩሳሌምና ይሁዳ መጥተው ይሁዳን ካፈራረሷት በኋላ ኢየሩሳሌምን ሊይዙአት ተቃረቡ። በ609 ዓ.ዓ. የግብፅ ሠራዊት አሦርን ለመውጋት በይሁዳ በኩል ይንቀሳቀስ ጀመር (2ኛ ዜና 35:20-24)። ንጉሥ ኢዮአስ የእግዚአብሔርን ምክር ባለመስማት ሊዋጋቸው ሄደ። ኢዮአስ በጦርነቱ ላይ ሲሞት ልጁ በምርኮኛነት ተወሰደ።

2. የምላጭ ተምሳሌት፡ በብሉይ ኪዳን ዘመን፤ ለእስራኤላውያን ጸጉራቸውን መቆረጥ ትልቅ ኃፍረት ነበር። ወንዶች ጺማቸውን፤ ከፊታቸውም ሆነ ከየትኛውም የአካል ክፍሎቻቸው ላይ የሚበቅለውን ጸጉር አይቆረጡም ነበር። ይሁንና፤ ሰዎች ወደ ምርኮ በሚወሰዱበት ጊዜ የውርደት ምልክት ይሆን ዘንድ ማራኪዎቻቸው ጸጉራቸውን ይላጩአቸዋል። መላጩትም ራሱ የኃዘን ምልክት ነበር (ኤር. 16:6፤ ሕዝ. 27:31 ተመልከት)። እግዚአብሔር በይሁዳ ላይ በሚፈርድበት ቀን፤ አሦር (ከኤፍራጥስ ወንዝ ማዶ የምትገኘው) የእግዚአብሔር ምላጭ ትሆናለች። እግዚአብሔር ወደ ምርኮ በመስደድ፤ ወደ አሦር በመላክና ጸጉሮቻቸውን በማስላጩት የይሁዳን ሕዝብና ነገሥታት ያዋርዳል። የይሁዳ ሕዝብ ከእስራኤልና ከሶርያ ያድናቸው ዘንድ በእግዚአብሔር ሊታመኑ ሲገባቸው አሦራውያን እንዲጠብቋቸው ቀጥረዋቸዋል። አሁን እንግዲህ ለጥበቃ የተጠጉአቸው አሦራውያን የይሁዳን ሕዝብ ለመቅጣት

የእግዚአብሔር ምላጮች ይሆናሉ። እንዲያውም፤ እግዚአብሔር አሦርን «እንደ ቀጠረ» ተገልጾአል። ዋጋቸውም ከይሁዳ ምድር የሚያገኙት ብዝበዛ ይሆናል። የይሁዳ ምድርና ሀብት የእግዚአብሔር ስለሆነ፤ ለአሦራውያን ክፍያ ይጠቀምበታል።

3. በይሁዳ ሕዝብ ላይ የሚመጣው አስቸጋሪ ሕይወት ምሳሌዎች፤ በይሁዳ ሕዝብ ላይ ይህ የፍርድ ቀን በሚመጣበት ጊዜ አምስት ነገሮች እንደሚፈጸሙ ኢሳይያስ ገልጾአል።

ሀ. ለአንድ ገበሬ የሚተርፈው ነገር ቢኖር አንዲት ላምና ጥቂት በጎች ብቻ ይሆናሉ። ይህም ለመኖር የሚያስፈልገው ብቻ ይሆናል። ይሁንና፤ በምድሪቱ ላይ የሚኖሩት ሰዎች በጣም ጥቂቶች በመሆናቸው፤ ከአንዲት ላምና ጥቂት በጎች የሚገኘው ወተትና የወተት ተዋጽኦ በርካታ ይሆናል።

ለ. ማር ይበላሉ። ይህም ደግሞ የግብፅና የአሦር ሠራዊት ይሁዳን ሲወጉ ሰዎቹ የሚያሳልፉትን አስቸጋሪ ሕይወት የሚገልጽ ነው። እህል ስለማይኖር የሚበሉትን ነገር በተለይም ማር ፍለጋ ይቅበዘበዛሉ።

ሐ. ተንከባካቢ ስለማይኖረው፤ ቀደም ሲል ውድ የነበረው ወይን አሁን ከንቱ ይሆናል። እሾህና አረም የወይን ስፍራውን ይወርሰዋል።

መ. በጣም ጥቂት ሰዎች ብቻ የሚኖሩ በመሆናቸው፤ የዱር አራዊት አካባቢውን ይወርሩታል። ስለሆነም አራዊቱን ለማባረር ቀስትና ፍላጻ መጠቀም የግድ ይሆናል። ምድሪቱን የሚያርሱ ሰዎች በጣም ጥቂቶች ስለሚሆኑ፤ እሾህና ኩርንችት ይበቅላሉ። ከአራዊትና ከዘራፊዎች የተነሣ ሰዎች በምድሪቱ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ለማለት በጣም ይፈራሉ።

ሠ. በአንድ ወቅት የወይንና የእህል ስፍራ የነበረው አሁን የከብቶች ግጦሽ ብቻ ይሆናል።

7ኛ ጥያቄ፡- ከአሦር ሠራዊት መምጣት ሳቢያ በይሁዳ ስለነበሩት ጊዜያት እነዚህ ተምሳሌቶች ምን ይነግሩናል?

ከሌሎቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደምንረዳው አካዝ በእግዚአብሔር አላመነም ነበር። ይልቁንም አሦራውያን እርሱን ደግፈው ሶርያንና እስራኤልን ይወጉ ዘንድ ግብር በመክፈል የልዑካን ቡድኑን ወደ አሦር ላከ። የአሦር ንጉሥ እስራኤልንና ሶርያን በመውጋት ይሁዳን ነፃ አወጣ። ይህ ግን የእግዚአብሔር መንገድ አልነበረም። አካዝ ቢጠይቅ ኖሮ እግዚአብሔር በተዋጋለት ነበር። የአካዝ መንገድ የፈለገውን ከእስራኤልና ከሶርያ ነፃ የመውጣት ጉዳይ

ቢያሳካም፡ ለበርካታ ዓመታት ይሁዳ ከአሦር ሥር እንድትወድቅ አድርጓል። በኋላ አካዝ ከአሦር ንጉሥ ጋር እንዲገናኝና ለንጉሡ ታዛዥነቱን እንዲያሳይ ወደ ደማስቆ ተጠርቷል። ይሁዳ የአሦር ገባር መንግሥት ሆነች። አካዝ እዚያ በነበረበት ጊዜ በተመለከተው መሠዊያና ጣዖት እጅግ በመመስጦ በቤተ መቅደስ ውስጥ ያንን የሚመስል ጣዖት አሠርቶ ሕዝቡ እንዲያመልከው አስገድዷል። ፍርሃቱ እግዚአብሔር ያቀረበለትን እገዛ እንዳይቀበል ከማድረጉ በተጨማሪ ለአሦር የፖለቲካ ባሪያ እንዲሆን አድርጎታል። ከዚህም በላይ ሕዝቡ በከፋ የጣዖት አምልኮ ውስጥ እንዲዘፈቅ አድርጓል። በእግዚአብሔር ብቻ መታመን ምንኛ መልካም ነበር? እንደ ኢዮሳፍጥ ሁሉ እግዚአብሔር ያደረባቸውን ታላቅ የፍርሃት ስሜት ማስወገድ ብቻ ሳይሆን ለሕዝቡ ጦርነቱን ይዋጋላቸው ነበር። እግዚአብሔር በምዕራፍ 8 ለኢሳይያስ እንደ ተናገረው አንድ ሰው ወይም አገር እግዚአብሔርን ብቻ ቢታዘዝ፡ እግዚአብሔር ራሱ ይጠብቀዋል (ኢሳ. 8:13-14)። በሕይወታችን ለፍርሃት ብቸኛው መልስ ወደ እግዚአብሔር መቅረብ፡ እርሱን መፍራትና መታመን ነው (ኢሳ. 26:3)። ይህም ሲሆን እግዚአብሔር ለተግዳሮቱ የሚያስፈልገውን ማብቂያ የሌለው ብርታት እንደሚሰጠን ቃል ገብቷል (ኢሳ. 40:28-31)።

ሁለተኛ ቀን

ያሬድ የቤተ ክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች የቦርድ ሊቀ መንበር ሆኖ እንዲሠራ በቅርቡ ተመርጧል። ያሬድ ጌታን የሚወድ ወንድም ሲሆን፤ ሽማግሌ ብቻ ሳይሆን የሽማግሌዎች ቦርድ ሰብሳቢ ሆኖ በመመረጡ ምእመናኑ እንዳከበሩት ተስምቶታል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሚካሄዱት እንቅስቃሴዎች ጋር ራሱን ለማቀራረብ ሲል ወርሃዊው አሥራት እንዴት በሥራ ላይ እንደሚውል ሊመረምር ፈለገ። የምርመራውም ውጤት በየወሩ አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አባላት ከአሥራቱ ገንዘብ ለግል ጥቅማቸው እንደሚወስዱ አመለከተ። በዚህ ጊዜ ምን ሊያደርግ ይገባል?

የቤተ ክርስቲያን አባላት ይህን ጉዳይ ቢሰሙ፡ ብዙ ችግሮች ተግተልተለው እንደሚመጡ ያውቃል። በሽማግሌዎችም መካከል ክፍፍል ለመፍጠርም አልፈለገም። ስለሆነም ዝም ብሎ እየተመለከተ ችግሩ ግሥጋሜውን ቀጠለ። ቆየት ሊልም የራሱ አጎት የሆነ አንድ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ከሌላዬቱ የቤተ ክርስቲያን አባል ጋር በዝሙት እንደሚመላለስ ለመረዳት ቻለ። ይህ ሰው የራሱ ዘመድ ስለነበር፡ በቤተሰብ መካከል ክፍፍል ለመፍጠር አልፈለገም። ስለሆነም ግለሰቡን ስለ ኃጢአቱ ከማነጋገር ወይም ጉዳዩን ወደ ቤተ ክርስቲያኒቱ መሪዎች አቅርቦ የዲስፕሊን እርምጃ እንዲወሰድ ከማድረግ ይልቅ ዝም ማለቱን መረጠ። አንድ ቀን ለቤተ ክርስቲያኒቱ ጸሐፊ ለመቅጠር ተስማሙ። የያሬድ እጎት ልጅ ሥራ አልነበራትም። ያሬድ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ሊቀ መንበርነቱን መከታ በማድረግ የእጎቱን ልጅ ሊያስቀጥርና ከተገቢው በላይ ደመወዝ እንዲከፈላት ሽማግሌዎቹን ሊያሳምን ቻለ። እግዚአብሔር ይህንን ሥልጣን የሰጠውስ ቤተሰቡን እንዲረዳበት አይደል? ሌሎች ሽማግሌዎችስ የሚያደርጉት ይህንኑ አይደለምን?

9ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 8:11-14 አንብብ። ሀ) የያሬድን ሁኔታ በዚህ ክፍል ውስጥ እግዚአብሔር ኢሳይያስን ካስጠነቀቃቸው ነገሮች ጋር አነጻጽር። ለ) ለሽማግሌዎች ለእግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት በሰዎች ለመወደድ ካላቸው ፍላጎት በላይ ማድረግ አስቸጋሪ የሚሆነው በምን መንገድ ነው? ሐ) ያሬድ ስለ መሪነት የያዘው የተሳሳተ አመለካከት ምንድን ነው? መ) ያሬድ ቸል ያላቸው የተለያዩ ተግባራት እንዳሉ ቢቀጥሉ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ ምን ይደርሳል ብለህ ታስባለህ? ሠ) በጠቅላላዎቹ የቤተ ክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች ላይ ምን ይደርሳል? ረ) የቤተ ክርስቲያን አባላት ከሽማግሌዎቹ ጋር የሚኖራቸው ግንኙነትና አመኔታ ከምን ላይ ይደርሳል? ሰ) በማኅበረሰቡ ዘንድ የቤተ ክርስቲያኒቱ ስም ምን ዓይነት ይሆናል? ሸ) ሕዝቡ የዚህ ዓይነት ተግባራት ሲያከናውኑ በእግዚአብሔር ስም ላይ የሚደርሰው ምንድን ነው?

አንድን የቤተ ክርስቲያን መሪ ከሚያዳክሙት ነገሮች አንዱ ሌሎችን ሰዎች መፍራት ነው። ለመሪዎች ሰዎችን ለማስደሰት መጣር ተፈጥሯዊ ፍላጎታቸው ነው። ማኅበረ ምእመኑን ለማስደሰት ይፈልጋል፤ ለመሪነት የመረጡት እነርሱ ናቸውና። አብሯቸው ስለሚሠራም ሌሎች ሽማግሌዎችን ለማስደሰት ይፈልጋል። አሁን በመሪነት ሥልጣን ላይ በመሆኑ የተለየ መስተንግዶ የሚፈልጉበትን ዘመዶቹንም ለማስደሰት ይሻል። ይሁንና፡ ሌሎችን ሰዎች በመፍራት የእግዚአብሔርን ሕዝብ መምራቱ ሕዝቡን ወደ ጥፋት ያደርሳቸዋል። ሰዎችን ከሚፈራው በላይ እግዚአብሔርን የማይፈራ መሪ የሌሎች ሰዎች አስተሳሰብ ባሪያ ይሆናል። ወይም ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚያስተምረው በላይ ለባሕላዊ ጉዳዮች ቅድሚያ የሚሰጥ መሪ

የባሕሉ ባሪያ ነው። የዚህ ዓይነቱ መሪ የእግዚአብሔርን ድምፅ ሰምቶ እንደ እግዚአብሔር ዕቅድ ሕዝቡን የመምራት ብቃት አይኖረውም። በዚህ ሰው መሪነት ወቅት ኃጢአት እንደ ካንሰር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይራባል፤ ከአድሎአዊነት የተነሣ ክፍፍል ይስፋፋል፤ ብዙም ሳይቆይ ሰዎች ተገቢው የቤተ ክርስቲያን አመራር አንድ ሰው ለራሱና ለቤተሰቡ ስኬትን ለማምጣት ሥልጣኑን የሚጠቀምበት ዓይነት እንደሆነ ያስባሉ።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ችግር በብዙ አብያተ ክርስቲያናትና ሽማግሌዎች ሕይወት የሚታየው እንዴት ነው? ለ) ገላትያ 1:10 አንብብ። ይህ ጥቅስ እግዚአብሔርን ከምንፈራው በላይ ሰዎችን እንዳንፈራ የሚያስጠነቅቀን በምን መንገድ ነው?

11ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ ምዕራፍ 8 አንብብ። የዚህን ምዕራፍ ዐቢይ ትምህርት በአንድ አንቀጽ አጠቃልለህ ጻፍ።

12ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ ምዕራፍ 8 አንብብ። (ሀ) እግዚአብሔር በቅርቡ የሚከሰተውን የይሁዳን ቅጣት በተምሳሌትነት የሚያመለክት ምን ነገር እንዲያደርግ ለኢሳይያስ ነገረው? (ለ) የኢሳይያስ ልጅ ስም ማን ነበር? የሰሙ ትርጉም ምንድን ነው? ስሙ ያስተላለፈው የትንቢት መልእክት ምንድን ነው? ልጁ አባቱንና እናቱን መጥራት ሳይጀምር ምን ይከሰታል? (ሐ) ሰዎች ለእግዚአብሔር ያደረጉት ምን ነበር? ስለዚህ እግዚአብሔር ለእነርሱ የሚያደርገው ምን ነበር? (ቁ. 6-8)። ይህ ትንቢት የተፈጸመው እንዴት ነበር? (መ) የአሦር ሠራዊት ምን ብሎ ፎከረ? (ቁ. 9-10)። (ሠ) እግዚአብሔር ለኢሳይያስ የሰጠው ማስጠንቀቂያ ምን ነበር? (ቁ. 11-13)። (ረ) እግዚአብሔር ኢሳይያስ እርሱን ብቻ ቢፈራ ምን እንደሚያደርግለት ነበር የተስፋ ቃል የሰጠው? (ሰ) እርሱን ስላልፈሩት እግዚአብሔር ከይሁዳና እስራኤል ሕዝብ ጋር ምን ዓይነት ግንኙነት ይኖረዋል? (ሸ) ስለ ምስክርነትና ማኅተም ለኢሳይያስ የተሰጠው ትእዛዝ ምንድን ነው? ምስክርነቱና ማኅተሙ ምንን ያመለክታል? (ቀ) ደቀ መዛሙርቱ እነማን ናቸው? ኢሳይያስ ለእግዚአብሔር የሚኖረው ምላሽ ምንድን ነው? (በ) ኢሳይያስ እርሱና ልጆቹ ምን እንደሆኑ ነበር የተናገረው? ይህንን ሲል ምን ማለቱ ነበር? (ተ) ሕዝቡ ጠንቋዮችንና መናፍስት ጠሪዎችን ከመጠየቅ ይልቅ ምን ማድረግ ነበረበት? (ቸ) ይህ የእግዚአብሔርን ቃል አስፈላጊነት የሚያሳየን እንዴት ነው? (ኀ) ሰዎች የእግዚአብሔርን ሕግ እምቢ በሚሉበት ጊዜ የሚከሰተው ውጤት ምን ይሆናል? (ኘ) ለዚህ የሚሰጡት ምላሽ እንዴት ዓይነት ይሆናል? (ኘ) በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የሚገኙትን ዐቢይ ትምህርቶች ዘርዝር።

1. በኢሳይያስ ልጅ በኩል የተላለፈ የትንቢት ቃል (ኢሳ.8:1-4)

ምናልባትም እግዚአብሔር የአማኑኤልን መወለድ አስመልክቶ በምዕራፍ ሰባት ለኢሳይያስ ትንቢት ከሰጠው በኋላ ብዙም ሳይቆይ እንደገና ሌላ ትንቢት መጣለት። ልክ እንደ ያሱብና አማኑኤል (ወይም

አማኑኤልና ምርኮ ፈጠነ ብዝበዛ ቸኮለ አንዱን ልጅ የሚያመለክቱ ስሞች ከሆኑ፤ የኢሳይያስ ልጆች ሁለት ብቻ ናቸው ማለት ነው)፤ የዚህ የሦስተኛው ልጅ ልደትና ስያሜ እግዚአብሔር የይሁዳን ሕዝብ ስለ ኃጢአታቸው ለመቅጣት ስለሚወስደው እርምጃ የሚናገር ሕያው ትንቢት ነበር።

እግዚአብሔር በይሁዳ ሕዝብ ላይ በፍጥነት የሚያመጣውን ፍርድ አስመልክቶ የሰጠው ትንቢት የመጣው በሁለት መንገዶች ነበር ። የመጀመሪያው መንገድ ምስክር ባለበት፤ በጽሑፍ ምናልባትም ሁሉም ሰው ሊያይ በሚችልበት በትልቅ ሰሌዳ ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ በፍጥነት እንደሚመጣ በግልጽ ማወጅ ነበር። እግዚአብሔር የኢሳይያስ ትንቢት ከመለኮታዊ ምንጭ እንደተቀዳና በወቅቱ በኢየሩሳሌም ተስፋፍተው እንደነበሩት በርካታ የሐሰት ነቢያት ዓይነት እንዳልሆነ ሕዝቡ መረዳታቸውን ለማረጋገጥ ፈልጎ ነበር። ስለሆነም፤ በቂ ምስክርነት ይኖር ዘንድ እግዚአብሔር ኢሳይያስ በማኅበረሰቡ ዘንድ የታወቁት ካህኑ ኦርዮንና ዘካርያስ ወዳሉበት እንዲሄድና በትልቅ ሰሌዳ ላይ «መሀር-ሻላል-ሀሽ-ባዝ» ብሎ እንዲጽፍ ነገረው። (ማስታወሻ፡ በአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የዚህን ስም ትርጉም እንጂ ስሙን እንዳለ አናገኘውም።) ይህ ኢሳይያስ በኋላ ልጁን ለመጥራት የሚጠቀምበት ስም «ምርኮ ፈጠነ፤ ብዝበዛ ቸኮለ» የሚል ፍች ነበረው።

ይህ ትንቢት የተፈጸመው በሁለት መንገዶች ነበር። አንደኛ፡ በዚያን ጊዜ ይሁዳን ስለሚጨቁኑና ይዋጉ ስለነበሩት አገሮች የተሰጠ ትንቢት ነበር። እነዚህ እስራኤልና ሶርያ የሚባሉት አገሮች በቅርቡ ለራሳቸው ስለሚበዘበዙ ይሁዳን አያውኳትም ነበር። ሁለተኛ፡ ይህ ትንቢት በተጨማሪም በአጭር ጊዜ ውስጥ ይሁዳ እንደምትበዘበዝና ጠላቶቻቸው ሀብታቸውን ሰብስበው እንደሚሄዱ ያመለክታል (ኢሳ. 8፡7-8)።

ይህ ትንቢት የተሰጠበት ሁለተኛው መንገድ በስሙ አማካኝነት በትንቢቱ ውስጥ የኖረውን ሰው ያካትታል። ነቢዩ ኢሳይያስና ሚስቱ «መሀር-ሻላል-ሀሽ-ባዝ» የሚባል ልጅ ነበራቸው። የኢሳይያስ ሚስት «ነቢዪት» ተብላ ተጠርታለች። ይህም እርሷም እንደ ኢሳይያስ የነቢይነት ጥሪና ስጦታ እንደነበራት የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። ይሁንና፡ ትንቢት ተናግሮ እንደምታውቅ የሚጠቁም ምንጭ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አይገኝም። ወይም ደግሞ ነቢዪት የተባለችው እግዚአብሔር ስለ ይሁዳ የተናገረው ትንቢት የሚፈጸምበትን ልጅ በማኅፀኗ ስለተሸከመች ይሆናል። ወይም ደግሞ ነቢዪት የተባለችው ነቢይ የሆነውን ኢሳይያስን ስላገባች ይሆናል። (ይህም የንጉሥ ሚስት ንግሥት እንደምትባል ማለት ነው።)

ልጅ ሲወለድ እግዚአብሔር ኢሳይያስን «ምርኮ ፈጠነ፥ ብዝበዛ ቸኮለ» ብሎ እንዲጠራው ነገረው። ይህም ቢያንስ ከዘጠኝ ወራት በፊት በምስክሮች ፊት የተሰጠውን ትንቢት ለማጠናከር የተደረገ ተግባር ነበር። ለይሁዳ ሕዝብ፥ ዘጠኝ ወራት ሙሉ የነፃ አውጭውን መምጣት መጠባበቅ ረዥም ጊዜ ሊመስል ቢችልም፥ ለእግዚአብሔር ግን ጊዜው አጭር ነበር። ፍርድ ቶሎ እንደሚመጣ የሚናገረው የመጀመሪያው ትንቢት እንደተጠበቀ ቢሆንም፥ አሁን ግን በእስራኤልና በሶርያ ላይ የሚከሰተው የመጀመሪያው ክፍል ፍርድ መቼ እንደሚጀምር እግዚአብሔር አንዳንድ ግልጽ መረጃዎችን አሳየ። የኢሳይያስ ልጅ መናገር ከመጀመሩ በፊት (አንድ ሕፃን የሚናገራቸው የመጀመሪያዎቹ ሁለት ቃላት ብዙውን ጊዜ «አባ» እና «እማ» የሚሉ ናቸው) ሁለቱ አገሮች እስራኤልና ሶርያ በአሦር ሠራዊት ይበዘበዛሉ። ስለሆነም በሁለት ዓመታት ውስጥ በይሁዳ ላይ ያነጣጠረው ዛቻ እንደሚነሣ ኢሳይያስ እየገለጸላቸው ነበር።

በ734 ዓ.ዓ. ቴልጌልቴልፌልሶር በግብፅ ድንበር የሚገኘውን የእስራኤልን ዳርቻ በመያዝ ከግብፅ ወደ ፍልስጥኤም ምድር ሊሻገር የሚችለውን ማንኛውንም ርዳታ አቀበው። ከዚያም በ733 ዓ.ዓ. እስራኤልን በማጥቃት ሰሜናዊውን መንግሥት፥ ገሊላን፥ ከገሊላ በስተ ምሥራቅ የሚገኘውን ምድርና ሌሎችንም በርካታ ከተሞች ሊቆጣጠር ቻለ። ሆሴዕ ገባር ንጉሥ ሆነ። በ732 ዓ.ዓ. ደማስቆ በአሦር ተሸነፈች።

2. በይሁዳ ሕዝብ ላይ የተነገረ ትንቢት (ኢሳ. 8፡5-10)

እግዚአብሔር በእስራኤልና ሶርያ ላይ በቅርቡ እንደሚፈርድ መስማቱ በይሁዳ የሚኖሩትን እንዳስፈነደቀ ጥርጥር የለውም። ይሁንና፥ እግዚአብሔር እነርሱም ራሳቸው የፍርዱ ሰለባዎች እንደሆኑ ይናገራል።

1. እግዚአብሔር በይሁዳ ላይ ፍርዱን የሚያመጣው ለምንድን ነው? ኢሳይያስ ለሁለት ምክንያቶች እንደሆነ ይናገራል።

ሀ. በቀስታ የሚፈሰውን የሰሊሆምን ውኃ ጠልተዋል። ኢሳይያስ ምናልባትም የግዮን ምንጭ ወይም የሰሊሆም የሚባለውን ውኃ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያደርግላቸው ከነበረው የተረጋጋ እንክብካቤ ጋር ያነጻጽራል። ሰሊሆም የማያቋርጥ፥ የተረጋጋና ሕይወት-ሰጪ ምንጭ እንደሆነ ሁሉ፥ የይሁዳም ሕዝብ የማያቋርጥ፥ የተረጋጋና ሕይወት-ሰጪ ወደሆነው አምላካቸው ሊመለከቱ ይገባቸው ነበር። ዳሩ ግን የይሁዳ ሕዝብ አሦርን አስበልጠው የእግዚአብሔርን ልዝብ እንክብካቤ ስላልፈለጉ፥ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ የበረታ ጎርፍ ማለትም የአሦርን ሕዝብ ያመጣቸዋል። የአሦር ርእሰ-ከተማ

የሆነችው ነነዌ ለጎርፍ በተጋለጠው የጢግሮስ ወንዝ ላይ ትገኝ ነበር። በአሦርና በይሁዳ መካከል የሚገኘው የኤፍራጥስ ወንዝም በከረምት ጊዜ ለጎርፍ አደጋ የተጋለጠ ነበር። ስለሆነም፤ ይህ ተምሳሌት ለአሦር አገርና በይሁዳ ላይ ለሚፈጸመው የጭካኔ ወረራ ጥሩ መግለጫ ነበር።

ለ. የይሁዳ ሕዝብ በሶርያና በእስራኤል ውድመት ተደሰተ። ይህም በንጉሥ ረአሶንና በሮሜልዩ ልጅ ፋቂሔ ተምሳሌትነት ተመልክቷል። አደጋው ያበቃለት መስፏቸው ነበር። ይሁንና፤ በጠላቶቻቸው መውደም እየተደሰቱ ሳለ እንኳ ስለ ራሳቸው ኃጢአት ከእግዚአብሔር ፍርድ ማስጠንቀቂያ ሊወስዱ፤ ንስሐ ሊገቡና ወደ እግዚአብሔር ሊመለሱ በተገባቸው ነበር። የሚያሳዝነው እግዚአብሔር የሶርያና እስራኤልን ሠራዊት በእነርሱ ላይ በማዝመት ምን ሊያስተምራቸው እንደፈለገ ለመረዳት የሚያስችል መንፈሳዊ ንቃት አልነበራቸውም። ይልቁንም፤ ወደ አሦር መመለሳቸው የረዳቸው መሰላቸው። አሁን ግን የራሳቸው እርምጃ ያጠፋቸዋል። አጋራቸው የነበረው አሦር ጌታቸው ይሆን ነበር።

2. እግዚአብሔርን አለማመናቸውና አለመቀበላቸው ምን ያስከትልባቸው ይሆን? እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ የአሦርን ሠራዊት ከፍተኛ ጎርፍ እንደሚሰድባቸው ተናግሯል። በዚህ ስፍራ ኢሳይያስ የሚጠቀመው የማነጻጸሪያ ምሳሌ በጣም የታወቀ ነበር። አሦር የምትገኘው በጢግሮስ ወንዝ ዳርቻ ነበር። ይህም ወንዝ ጎርፍ በሚሆንበት ጊዜ ከፍተኛ ኃይል እንዳለው ይታወቃል። በዕቡይ የአሦር ንጉሥ የሚመራው ሠራዊት በጎርፍ እንደተሞላ ወንዝ በይሁዳ ላይ ይፈስሳል። ውበቱን ለማሳየት እንደሚደክም አውራ ዶሮ፤ የአሦር ንጉሥ ኩራት ሠራዊቱን በጌጥ ልብሶች አሸብርቆ በሚመራበት ከፍተኛ የብልጽግናና የክብር አሠራር ተገልጿል። አሦር ብሔራዊ ድንበሩን ጥሶ ወደ ይሁዳ ምድር ይገባል። የሚደርሰው ግን እስከ ይሁዳ አንገት ድረስ ብቻ ነው። ይህ ምናልባትም የአሦር ሠራዊት የይሁዳን ሕዝብ ሙሉ ለሙሉ የማውደም ብቃት እንደማይኖረው የሚያስረዳ ይሆናል። በሕዝቅያስ ዘመን የአሦር ሠራዊት ከኢየሩሳሌም (ጭንቅላታቸው) በቀር ይሁዳን ሁሉ (ሰውነታቸውን) ለማውደም ችለው ነበር። ከዚያም እግዚአብሔር ጣልቃ ገብቶ የአሦርን ሠራዊት ደመሰሰ (ኢሳ. 37:36)። ምሳሌዎቹ ዶሮን ለማጥመድ ወደተዘጋጀ ኃይለኛ ንስር መቀየራቸው፤ የአሦር ሠራዊት ከንፎች የይሁዳን ምድር እንደሚሞሉ ለማሳየት ነው።

ኢሳይያስ ስለ ይሁዳ የሚናገረውን ትንቢትና የአሦር ሠራዊት በይሁዳ ላይ የሚያስከትለውን ጥፋት አስመልክቶ የሚያስተላልፈውን መልእክት «አማኑኤል ሆይ» በሚል ጩኸት ያቋርጠዋል። ይህ ምናልባትም የተወለደውን ልጅና የልጁን ስም ፍች (እግዚአብሔር

ከእኛ ጋር ነው) በማስታወስ ኢሳይያስ እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር እንደሚሆን ወደሚያስረዳው እውነት በእምነት እየተመለከተ መሆኑን የሚያሳይ ይሆናል። ኢሳይያስ ምድሪቱን በተምሳሌት የአማኑኤል ማለትም በመካከላቸው ያለው የእግዚአብሔር እንደ ሆነች ያውቃል። ከሕዝቡ ኃጢአት የተነሣ የእግዚአብሔር ምድር መወረሯና መጥፋቷ ምንኛ አሳፋሪ ነገር ነው። በሌላ በኩል ግን የሶርያና የእስራኤል ሠራዊት በወደሙበት ወቅት እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ነበር። የአሦርን ሠራዊት በእነርሱ ላይ በሚያዘምትበት ጊዜ ሳይቀር እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ነበር። ኢሳይያስ እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር በመሆኑ ምክንያት የአሦር ሠራዊት ኢየሩሳሌምን ከመደምሰሱ በፊት አንድ ቀን እንደሚደመስስ ያውቅ ነበር።

3. የአሦር ፉከራ (ኢሳ. 8:9-10)። የተለያዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚዎች ይህንን ክፍል በሁለት የተለያዩ መንገዶች ይተረጉሙታል።

ሀ. አንዳንዶች በዚህ ክፍል ተናጋሪው አሦር እንደሆነ ያስባሉ። የአሦር ንጉሥ ለውጊያ በሚወጣበት ጊዜ የነበረውን አመለካከት እግዚአብሔር ለኢሳይያስ እንዳሳየው ይናገራሉ። ንጉሡ በራሱ ብርታት ተመክቶ ታብዮአል። ሊቋቋሙት በሚፈልጉት አገሮች ሁሉ ላይ ያላግጥ ነበር። እስኪ ለውጊያ ይዘጋጁ። እስኪ ስልቶቻቸውን ቀይለው አጋሮቻቸውን ያስባስቡ። ከእነዚህ የትኛውም ሊቋቋመው አይችልም። የሚቋቋመውን ሁሉ የሚያሸንፍ ሲሆን፤ ሁሉም ከቁጥጥሩ ሥር ይውላሉ። ለምን? እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንደሆነ አስቦ ነበር።

በአንድ በኩል አማኑኤል የሚለውን የእግዚአብሔር ስም እየጠቀሰ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር መሆኑን መናገሩ ትክክል ነበር። ምንም እንኳን የአሦር ንጉሥ እግዚአብሔርን ባያውቅም፤ እግዚአብሔር የአሦርን ሕዝብ በመቆጣጠርና በመጠቀም ከእርሱ ጋር ነበር። በዚህ ጊዜም እንኳ አሦር እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመቅጣት ያስነሣው በትር ነበር (ኢሳ. 10:4)። አሦር ሌሎችን አገሮች ለማሸነፍ የሚያስችል ኃይል እንዲኖረው፤ እስራኤልን ወደ ምርኮ እንዲወስድ (ይህም ለብዙ ዓመታት እግዚአብሔር በነቢያቱ አፍ እንደተናገረው) እና በይሁዳም ሕዝቡን እንዲቀጣ የወሰነው እግዚአብሔር ነበር። ይህም ሆኖ፤ የአሦር ንጉሥ እንዲያሸንፍ ኃይል ከሰጠው የጣዖት «አምላኩ» ጋር ልዩ ግንኙነት እንዳለው ያስብ ነበር (ኢሳ. 36:18-20)። የሚመካውም፤ «እጅግ ከፍተኛ ኃይል ያገኘሁትና ላሸንፋችሁም የቻልሁት አምላኬ (ጣዖቱ) ከእኔ ጋር ስለሆነ ነው። ማንም ሊያሸንፈኝ አይችልም» በማለት ነበር። አንድ ቀን ከፍ ባለ ዙፋን ላይ የተቀመጠው የማይታይ፤ ዘላለማዊና ሕያው አምላክ በእርሱ ላይ በመነሣት፤ ኃይሉን እንደሚነጠቀውና እንደሚያጠፋው አላወቀም ነበር።

ለ. ሌሎች ተርጓሚዎች ደግሞ ተናጋሪው ኢሳይያስ እንደሆነ ያስረዳሉ። ኢሳይያስ ለዓለም ሕዝቦችና በተለይም ለአሦር እነዚህን ቃላት እየተናገረ መሆኑን ይገልጻሉ። አዎን፤ እነዚህ አገሮች በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ጦርነት ሊከፍቱ ይችሉ ነበር። እግዚአብሔር የመረጣቸውን ለማውደም ዕቅዶቻቸውን ይወጥናሉ። ይህ ግን ተግባራዊ አይሆንም። ስልታቸው ወይም ዕቅዳቸው ምንም ይሁን፤ ምንም ያህል ብዙ ሰዎች ከእነርሱ ወገን ይሰለፉ፤ እግዚአብሔር ያሸንፋቸዋል። እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ነውና። እግዚአብሔር በሕዝቡ መካከል የሚኖር አማኑኤል ነውና። ኢሳይያስ፤ «እጅግ የጠነከረውን ጥቃታችሁን ሰንዝሩ። እናንተ ይሁዳን ለመቅጣት እግዚአብሔር የላካችሁ መሣሪያዎች ብቻ ናችሁ። አንድ ቀን ግን እናንተም ራሳችሁ ትቀጣላችሁ። አማኑኤል - እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው - እርሱ ያድነናል» እያለ ነበር።

በሮሜ 8:28-39፤ ጳውሎስ እንደ እግዚአብሔር ልጆች ሁልጊዜም አሸናፊዎች መሆናችንን ይናገራል። አንዳንድ ጊዜ ዓለም የሚያሸንፈን ሊመስል ይችላል። አብያተ ክርስቲያናት ሊዘጉና ክርስቲያኖች ሊገደሉ ይችላሉ። ዳሩ ግን እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው። ምንም ነገር መቼም ቢሆን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን አይችልም። እግዚአብሔር የታሪክ የመጨረሻው አሸናፊ ስለሆነ፤ ከእርሱ ጋር ከሆንን ከአሸናፊው ወገን ነን ማለት ነው።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በዛሬው ዘመን ለሚገኙት የፖለቲካ መሪዎችም ከእግዚአብሔር ፈቃድ ሥር እንደሚያስተዳድሩና እግዚአብሔር እነርሱንም ሆነ አገራቸውን እንደሚቆጣጠር መዘንጋቱ ቀላል የሚሆነው እንዴት ነው? ለ) ይህ እውነት ክርስቲያኖችን የሚያበረታታው እንዴት ነው? ሐ) ለክርስቲያኖች ምንም እንኳ በዓለም ኃይላት የሚሸነፉ ቢመስሉም፤ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር በመሆኑ ከአሸናፊው ወገን መሆናቸውን መረዳት ለምን ያስፈልጋቸዋል?

3. ለነቢዩ ኢሳይያስ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ (ኢሳ. 8:11-18)

1. የእግዚአብሔር ማስጠንቀቂያ፡ ኢሳይያስ በይሁዳ፤ በኢየሩሳሌም ሕዝብና በይሁዳ ንጉሥ ላይ የጥፋት ትንቢት በተናገረ ቁጥር የሕዝቡ ቁጣ ይበልጥ እያየለ ይመጣ ነበር። ለሰዎች ስለ ኃጢአታቸው በቀጥታ በመናገር እግዚአብሔር እንደሚፈርድባቸው ማስጠንቀቅ ቀላል ነገር አይደለም። በተለይ ደግሞ ሰውዬው በሞት ሊቀጣ የሚችል የአገር መሪ ከሆነ ስለ ኃጢአቱ መናገር ቀላል አይሆንም። ስለሆነም ኢሳይያስ እግዚአብሔር በይሁዳ ላይ ስለሚያመጣው ጥፋት የሰጠውን መልእክት ለማስተላለፍ ማመንታት ሳይጀምር አልቀረም። መልእክቱ ለሰሚዎቹ እጅግ እንዳይጠነከርባቸው ለማሳሳስና አስደሳች አድርጎ ለማቅረብ ተፈትኖ ነበር። እግዚአብሔር ስለዚህ ፈተናው አስጠነቀቀው።

ኢሳይያስ፡ «እግዚአብሔር በጽኑ እጅ እንዲህ ተናገረኝ» ሲል ይገልጻል። በሌላ አባባል ይህ እግዚአብሔር ለኢሳይያስ ጠንካራ ማስጠንቀቂያ እንደሰጠው የሚያሳይ ነው። የኢሳይያስ የእግዚአብሔር ቃል-አቀባይነት ተግባር ከአደጋ ላይ ነበር። ሰዎችን መፍራት መጀመሩ መልእክቱንና የእግዚአብሔርን ቃል የማወጅ ብቃቱን እንዲያሳልስ ያደርገው ነበር።

14ኛ ጥያቄ፡- ሰውን መፍራት አንድ የቤተ ክርስቲያን መሪ ሥራውንና መልእክቱን እንዲያሳልስ የሚያደርገው እንዴት ነው?

የእግዚአብሔር ማስጠንቀቂያ ያነጣጠረው ኢሳይያስን በፈተኑት ሦስት ነገሮች ላይ ነበር።

ሀ. እግዚአብሔር ኢሳይያስ የይሁዳን ሰዎች ፈለግ እንዳይከተል አስጠንቅቆታል። ይህም ማለት ለብቻ መቆምን፣ አምልኮተ ጣዖት መጸየፍንና እግዚአብሔርን ብቻ ማምለክን የሚጠይቅ ነበር። ለብቻው በመቆምም የትላልቅ ሰዎችን ተለምዶዊ አኗኗር መቃወም፣ የእነርሱን ኅብረት መተው፣ ከውሽታቸው፣ ከማጭበርበራቸው መራቅ ይጠበቅበት ነበር። ለብቻው ቆሞ የሕዝቡንና የመሪዎቹን በደል በመቃወም ሊናገር ይገባው ነበር። ይህ ሁሉ ለነቢዩ በጣም ከባድ መሆኑ ግልጽ ነው። ብዙኃኑን ተከትሎ በመኖር መልእክቱን መሰወሩ ምንኛ ቀላል ነበር።

15ኛ ጥያቄ፡- ሰዎቹ ወደሚሄዱበት አለመሄድ ብቻ ሳይሆን ስለ ክፉ ሥራቸው ከመገሠጹ ይልቅ ብዙኃኑን መከተሉ (በሥራ በታ ሠራተኞችን፣ በትምህርት ቤት የክፍል ጓደኞችን፣ የተሳሳተ ትምህርት የሚያስተምሩትን ሁሉ መከተል) ቀላል የሚሆነው እንዴት ነው?

ለ. እግዚአብሔር ኢሳይያስ መልእክቱን እንዳይደብቅና የሰዎቹን ቋንቋ እንዳይናገር አስጠንቅቆታል። ኢሳይያስ ሰዎቹ በአሦር እንዳይታመኑ ወይም ከእርሱ ጋር ቃል ኪዳኑ እንዳያደርጉ ሲያስጠነቅቅ በይሁዳ ንጉሥ ላይ እንዳሜረ ተደርጎ ሳይወነጀል አይቀርም። ኢሳይያስ የመንግሥትን ደንብ ተላልፎ ነበር የሚናገረው። ምናልባትም ከአሦር ጋር የተደረገውን ስምምነት የሚቃወሙ ሌሎች ጥቂት ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። ከአሦር ጋር የሚደረገውን ስምምነት የሚያበረታቱ ሐሰተኛ ነቢያትም ሊኖሩ እንደሚችሉ ይገመታል። ለሕይወቱ በመፍራት የኋላ ኋላ ሕዝቡን የሚያወድሙትን የመንግሥት ደንቦች በዝምታ መመልከቱ ለኢሳይያስ ይቀለው ነበር። ወይም ደግሞ የሐሰት አስተማሪዎች እንደሚያደርጉት ሕዝቡን የሚያስደስት መልእክት ራሱ ፈጥሮ ሊያወራላቸው ይችላል ነበር (ለምሳሌ፡ 2ኛ ዜና 18)። እግዚአብሔር ግን ኢሳይያስ

የሚናገረው ነገር እግዚአብሔር የሰጠውን መልእክት እንጂ ሰዎች ሊሰሙ የፈለጉትን መሆን እንደሌለበት አስጠንቅቆታል።

ሐ. እግዚአብሔር ኢሳይያስ ሕዝቡ የሚፈራቸውን ነገሮች እንዳይፈራ አስጠንቅቆታል። ሰዎች ሌሎች ሰዎች እነርሱን ለመጉዳት የሚያደርጓቸውን ነገሮች ይፈራሉ። ገዢዎችንና መንግሥታትን ይፈራሉ። ሕይወታቸውን ሊያጠፉ የሚችሉትን ሁኔታዎች፣ ጦርነቶች፣ ስደት፣ ወይም በሽታን ይፈራሉ። በዓለም ውስጥ ሰውን የሚያስፈራ ብዙ ነገር አለ። ነገር ግን የእግዚአብሔር ሰው የሆነው ኢሳይያስ ከእነዚህ ነገሮች የትኛውንም እንዳይፈራ ተነግሮታል። የእስራኤልና የሶርያ፣ ወደ በኋላ ደግሞ የአሦር ሠራዊት የኢየሩሳሌምን ከተማ ለማጥቃት የተዘጋጁ ቢሆኑም፣ ኢሳይያስና እውነተኛቹ አማኞች እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር በመቆጣጠር ላይ መሆኑን ተረድተው በዋስትና መኖር እንጂ መፍራት አይገባቸውም ነበር። የተከለከለውን ነገር ማድረጉ ግን እግዚአብሔርን አለማመንና ኢሳይያስን እንደ ዓመፀኛ የሚያስቆጥረው በመሆኑ፣ ጠቃሚ የእግዚአብሔር ነቢይ ሊሆን አይችልም ነበር።

16ኛ ጥያቄ፡- ሰዎች እንዴትና ለምን ከላይ የተዘረዘሩትን ነገሮች እንደሚፈሩና ይህም በእምነታቸው ላይ ምን እንደሚያስከትል አብራራ።

በእያንዳንዱ የእግዚአብሔር ሰው ፊት አንድ ዐቢይ ምርጫ አለ፤ ይኸውም ማንን እንደሚፈሩ ነው። ሰውንና ሰው የሚያደርስባቸውን ነው የሚፈሩት? ወይስ እግዚአብሔርንና እግዚአብሔር የሚያመጣባቸውን ፍርድ ነው የሚፈሩት? አንደኛው ጊዜያዊ ሥቃይን ሲያስከትል፣ ሌላኛው ግን ዘላለማዊ ሕመምን ያመጣል። የሚያሳዝነው ብዙ ክርስቲያኖችና ብዙ መሪዎች ሰዎችን ይፈራሉ። የቤተ ክርስቲያናቸው አባላት ምን እንደሚሉ፣ ሌሎች መሪዎች ምን እንደሚሉ፣ መንግሥት ምን እንደሚያመጣባቸው፣ ወዳጆቻቸው ምን እንደሚሏቸው፣ ወላጆቻቸው ምን እንደሚያደርጓቸው፣ ወዘተ. . . ከእግዚአብሔር አስበልጠው ይፈራሉ። ሰዎች የሚታዩ በመሆናቸው፣ እርምጃቸው ቅጽበታዊ ነው። በሌላ በኩል፣ ግን እግዚአብሔር መንፈስና ሰው በመሆኑ የሚያመጣውም ቅጣት ቅጽበታዊ አይደለም። ፍርዱ እስከ መጨረሻው የሚዘገይ ሲሆን፣ ብዙውን ጊዜ ከሞት በኋላ በዘላለማዊ መንግሥት የሚጋፈጡት ነው።

ነገር ግን እግዚአብሔር ኢሳይያስ ትክክለኛውን ምርጫ እንዲመርጥ አስጠንቅቆታል። ሰዎች የሚፈሯቸውን ቅጽበታዊና የሚታዩ ነገሮች መፍራት አይገባውም ነበር። ይልቁንም ታላቅ፣ ሕያው፣ ኃያልና ቅዱስ የሆነውን አምላክ ሊፈራ ይገባው ነበር። እግዚአብሔር ለኢሳይያስ አምላኩን እንደ ቅዱስ አምላክ እንዲያስተናግደው ገልጾለታል።

ለእግዚአብሔር የሚኖረው አመለካከት አክብሮትን የተላበሰ ፍርሃት መሆን ነበረበት፤ ይኸውም እግዚአብሔር የሕይወቱ እምብርት እንዲሆንና ሌሎችን ከሚያስተናግድበት መንገድ በተለየ ሁኔታ እንዲያስተናግደው ነው። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ቅጣት የሚያስከትል ሁሉን ቻይ አምላክ በመሆኑ፤ ሊፈራ የሚገባው ቅዱስ አምላክ ነው።

17ኛ ጥያቄ፡- ይህ እውነት ያሬድ እንደ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መሪዎችን ማድረግ እንዳለበት እንዲያውቅ እንዴት የሚረዳው ይመስልሃል? ለ) እግዚአብሔርን ከሌሎች አስበልጠን የምንፈራው ከሆነ፤ ሕይወታችንና ተግባራችን እንዴት ሊለወጥ ይገባዋል? ሐ) ሌሎችን ሰዎች መፍራት በሕይወትህ ላይ ተጽዕኖ እንዲያሳድር እንዳደረግህ የሚያመለክቱትን ምሳሌዎች አቅርብ። አሁን ሕይወትህን መርምር። አሁንም ቢሆን ሌሎችን መፍራት ተግባርህን እንዲቆጣጠር የምታደርግባቸውን ነገሮች ከሕይወትህ ዘርዝር። እነዚህን ነገሮች ለእግዚአብሔር ተናዘዝና ሌሎችን ሳይሆን እርሱን ብቻ ትፈራ ዘንድ እንዲረዳህ ጠይቀው።

እግዚአብሔር ኢሳይያስ እርሱን ብቻ እንጂ ሌሎችን ሰዎች የማይፈራ ሆኖ ከተገኘ ልዩ የተስፋ ቃል እንደሚሰጠው ተናገረ። እግዚአብሔር ራሱ የቅድስናው ዓለት ይሆናል። በብሉይ ኪዳን ዘመን ነፍስ ገዳዮች ከጠላቶቻቸው ለመሸሽግ ወደ ቤተ መቅደስ ይሄዱ ነበር። በቤተ መቅደስ ውስጥ እያሉ ማንም ሰው እንዲነካቸው አይፈቀድለትም ነበር። በተመሳሳይ መንገድ፤ ለእግዚአብሔር የታመኑ የእርሱ ቅዱስ ቅሬታዎች ወደ እግዚአብሔር መሸሽ ነበረባቸው። እርሱ ከጠላቶቻቸው ይታደጋቸዋል። በተጨማሪም እግዚአብሔር በእርሱ ለሚታመኑት፤ ሰውን ሳይሆን እርሱን ለሚፈሩት ኃያል አምባ ይሆንላቸዋል። እግዚአብሔር ከፈቃዱ ውጭ ከሆነው ነገር ሁሉ ይጠብቃቸዋል። ይህ ማለት ግን እግዚአብሔር ሁልጊዜም ከሥጋዊ ጉዳት ይጠብቀናል ማለት ሳይሆን ይችላል። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔርን ለመፍራት በመምረጣቸው መከራ የደረሰባቸውን ሰዎች ጠቅሶ እናገኛለን። (ለምሳሌ ዮሴፍ)። ነገር ግን የኋላ ኋላ ሰው ሥጋን ቢጎዳም ነፍስን የመጉዳት ዓቅም የለውም። ስለሆነም፤ ለዘላለማዊ ሽልማት ይደርሱ ዘንድ እግዚአብሔር የሰዎችን ነፍሳት ይጠልላል (ማቴ. 10:28 ተመልከት)።

እግዚአብሔር ለሚታመኑትና ለሚፈሩት መጠለያ ከመሆኑ በተቃራኒ፤ ሌሎችን በመፍራት እርሱን የሚተዉትን ሰዎች ያጠፋቸዋል። የእስራኤል ቤት ለሆኑት ለእስራኤልና ይሁዳ እግዚአብሔር ሰዎች ተሰናክለው የሚወድቁበትን ድንጋይ ያዘጋጃል። እግዚአብሔር እንደ ወጥመድና አሽክላ ይሆንባቸዋል። በእርሱ የማይታመኑ ሰዎች ተሰነካክለው ይወድቃሉ፤ ይሰበሩማል፤ ወይም

ደግሞ በወጥመድ እንደተያዘ እንስሳ በእግዚአብሔር ፍርድ ተይዘው ይጠፋሉ።

እግዚአብሔር አንድም የማዕዘን ራስ ማለትም ሕይወታችንን ለራሱ ውብ መቅደስ አድርጎ የሠራ የሕይወታችን አካል አልያም ደግሞ የማለናከያ ዓለት ማለትም የጥፋት መሣሪያ ነው። እግዚአብሔር ለእኛ ምን እንደሚሆን ልንመርጥ አንችልም። የጥፋት ዓለት ወይም መቅደስ እንዲሆንልን ልንመርጥ አንችልም። ማድረግ የምንችለው ነገር ቢኖር ከእግዚአብሔር ጋር እንዴት እንደምንዛመድ መምረጥ ብቻ ነው። ይህም በበኩሉ እግዚአብሔር ለእኛ እንዴት እንደሚሆን ይወስነዋል። እግዚአብሔርን ብንፈራውና ብንታመንበት የማዕዘን ራስ ይሆንልናል። ሌሎችን ሰዎች የምንፈራ ከሆነ ግን እግዚአብሔር የማጥፊያ ዓለት ይሆንብናል። (እነዚህን ምንባቦች በበለጠ ከሕይወትህ ጋር ለማዛመድ ሮሜ 9:33፤ 1ኛ ጴጥ. 2:6-8 ተመልከት)።

2. የኢሳይያስ ምላሽ፡ (ኢሳ. 8:16-18)። የእግዚአብሔር ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ተጋርጦበት ኢሳይያስ ትክክለኛውን ምርጫ አድርጓል። ለእግዚአብሔር እንዴት በእምነት ምላሽ እንደሰጠ ልብ በል። (ይህ በኢሳይያስ 8:21 በማያምኑት ሰዎች ላይ ከተሰነዘረው ርግማን የሚቃረን ነው።)

ሀ. የእግዚአብሔርን ቃል ማሰርና ማተም። ኢሳይያስ ለአምስት ወይም ከዚያ ለሚበልጡ ዓመታት ትንቢት እየተናገረ ቢቆይም እግዚአብሔር ትንቢቶቹን እንደሚፈጽም የሚያሳይ እውነተኛ መረጃ ያልተከሰተ ይመስላል። ይህም ኢሳይያስ ነገር ዓለሙን ትቶ ትንቢት መናገሩን እንዲያቆም ምክንያት ሊሆነው ይችላል። ነገር ግን የኢሳይያስ ምላሽ የተገላቢጦሽ ነበር። እግዚአብሔር ትንቢት የተናገራቸውን ነገሮች፡ በተለይም የምርኮ ፈጠነ ብዝበዛ ቸኮለ ትንቢት የጻፈባቸውን መጻሕፍት አትሞ ለጥቂት ተከታዮቹ ወይም ደቀ መዛሙርቱ እንዲሰጣቸው ይነግረዋል። እነዚህ ደቀ መዛሙርት የእግዚአብሔር እንጂ የኢሳይያስ አልነበሩም። የትንቢቶቹን እውነቶች በቀጥተኛ መልኩ በመጻሕፍትና በመንፈሳዊ መልኩ ደግሞ በደቀ መዛሙርት ልብ ላይ የማኖር ኃላፊነት አለበት። ይህም እርሱ ከሄደ በኋላ መልእክቱ ይቀጥል ዘንድ ነው። በዚህ መንገድ ትምህርቶቹ ለመጭው ትውልድ የሚጠበቁ ሲሆን፡ አንድ ቀን እግዚአብሔር ቃሉን በሚፈጽምበት ጊዜ ኢሳይያስና መልእክቱ ፍትሐዊነትን ያገኛሉ። ኢሳይያስ ትንቢቶቹ በሙሉ ተግባራዊ የሚሆኑበት ቀን እንደሚመጣ በእምነት ያውቅ ነበር። የትንቢቶቹን ውጤት ላይመለከት ይችላል። ፍጻሜውም በእርሱ ዘመን ላይከሰተ ይችላል። ነገር ግን በሕይወት ለሚኖሩት የኢሳይያስ ደቀ መዛሙርት ትንቢቶቹ አንድ በአንድ በመፈጸም የእግዚአብሔርን እና የቃሉን ኃይል ያሳዩዋቸው ነበር።

ለ. ኢሳይያስ በእግዚአብሔር ይታመንና እርሱን ይጠብቅ ነበር። እግዚአብሔር የበረከት ፊቱን ከይሁዳ ሕዝብ ሸሽጎት ይሆናል። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የይሁዳ ሕዝብ ዕጣ-ፈንታ ጦርነትና የኋላ ኋላ ጥፋት ይሆናል። ነገር ግን ኢሳይያስ አንድ ቀን እግዚአብሔር ነገሮችን እንደሚለውጥ ያውቅ ነበር። በመጀመሪያ፤ ለትንቢቶቹ ብያ፤ በመስጠት ትክክል መሆናቸውን እንደሚያረጋግጥ ያውቅ ነበር። እግዚአብሔር መልስ እስኪሰጠው ድረስ ኢሳይያስ የእግዚአብሔርን ተግባራት በትዕግሥት ይጠባበቅ ነበር። ሁለተኛ፤ ኢሳይያስ እግዚአብሔር በመጨረሻው እንደሚሸልመው ያውቅ ነበር። ለመልእክቱ ሊሞት ይችላል። የሞተውም በንጉሥ ምናሴ ዘመን በዚህ መልኩ ሳይሆን አይቀርም። ነገር ግን ሥጋዊ ሞት የነገሮች ፍጻሜ አይደለም። ከሞት በኋላ ሕይወት አለ። እናም ኢሳይያስ ለታማኝነቱ በዘላለማዊ ሕይወት እግዚአብሔር እንደሚሸልመው አምኗል። ሦስተኛ፤ ኢሳይያስ ወደፊት እግዚአብሔር ሕዝቡን አይሁዶችን እንደሚጎበኝና ልባቸው ተለውጦ እንደሚገባቸው አምላካቸውን እንደሚያመልኩ አምኗል (ኢሳ. 2:1-4፤ 4:2-6)። እግዚአብሔር ወደፊት ተግባሩን እንደሚያከናውን በትዕግሥት ይጠባበቃል።

ሐ. ኢሳይያስ ራሱንና ልጆቹን በእግዚአብሔር ሕያው ትንቢቶች አድርጎ አቅርቧል። ኢሳይያስ ራሱንና ልጆቹን «ምልክትና ተአምራት» ብሏል። ለዚህም ምክንያቱ ኢሳይያስና ሕዝቡ በሚሄዱበት ስፍራ ሁሉ ሰዎች እነርሱን በመመልከትና ስሞቻቸውን በመስማት ስለ እግዚአብሔር ባሕርያትና ዕቅዶች የተወሰኑ ነገሮችን ስለሚያውቁ ነው። ለሁሉም ሰው የሚታዩ ተንቀሳቃሽ ትንቢቶች ነበሩ። ኢሳይያስ «እግዚአብሔር አዳኝ ነው።» ሸአር ያሹብ «ቅሬታው ይመለሳል።» አማኑኤል «እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው» እና መኸር-ሻላል-ሀሽ-ባዝ «ምርኮ ፈጠነ፤ ብዝበዛ ችሎለ» በይሁዳ ላይ የሚመጣውን ፍርድ የሚያስረዱ ነበሩ። ከዚህም በላይ የእግዚአብሔር ምሕረት ከሕዝቡ ጋር እንደሚሆን፤ እንደሚጠብቃቸውና [በ1ኛ ጢሞቴዎስ ምዕራፍ ሦስት ደግሞ ሰዎች ገንዘብ ወዳዶች እንደሚሆኑ ገልጾልል።] ቅሬታውን ለራሱ እንደሚያኖራቸው ያመለክቱ ነበር።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የኢሳይያስንና የልጆቹን ስሞች ፍችዎች ዘርዝር። «ምልክትና ተአምራት» የሆኑት በምን መንገድ ነው? ለ) ብዙ ክርስቲያኖች በኢይሳያስ 8:18 ላይ የሚገኘውን ጥቅስ ከቤታቸው ግድግዳ ላይ ሲሰቅሉ ምን ማለታቸው ነው? ይህንን ጥቅስ የሚረዱት እንዴት ነው?

ኢሳይያስ ልብ መሉነት ሊሰማው የቻለው እንዴት ነው? ይህ እግዚአብሔር ማን እንደሆነ ባለው ግንዛቤና በእግዚአብሔር ላይ ባለው እምነት ላይ የተመሠረተ ነው። እግዚአብሔር ሁሉን የሚችል፤ በጽዮን ላይ የሚቀመጥ አምላክ ነው። እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ ያለ፤

የዓለምን አገሮች የሚያዝዝ፥ ታሪክን የሚቆጣጠርና ሁልጊዜም በሕዝቡ መካከል የሚገኝ አምላክ ነው። ኢሳይያስ ይህንን እውነት የሕይወቱ መሠረት አድርጎ ሰዎችን ሳይፈራ ሊኖር ይችላል ነበር። በእምነት ጽናትና ዓላማ ባለው ሕይወት ሊኖር ይችላል ነበር። እርሱና ልጆቹ እግዚአብሔር ለእነርሱ ዓላማ እንዳለው በማወቅ አብረው መከራ ሊቀበሉ ይችሉ ነበር።

19ኛ ጥያቄ፡- እነዚህ ጥቅሶች ብዙውን ጊዜ ለሚያጋጥሙን የሰዎች ወይም የሁኔታዎች ፍራቻ ምላሽ የሚሰጡት እንዴት ነው?

4. ለምሪት ወደ እግዚአብሔር ቃል የማይመለሱ ሰዎች ውጤት (ኢሳ. 8:19-22)

ሰዎች እውነትን ፍለጋ ሁለት ዐበይት ምንጮችን ያስላሉ። ሰብዓዊና መለኮታዊ የእውነት ምንጮች አሉ። ሰብዓዊ ምንጭ በሰይጣን ኃይል የሚሠራ ነው። ለዚህም ነው የሐሰት አስተማሪዎችና ሃይማኖቶች የተስፋፋት። ሰይጣን የሚያስተምራቸውን ያምኑ ዘንድ የሰዎችን አእምሮ በውዝግብ ይሞላል። አንዳንድ ጊዜ ሰይጣን የሰዎችን «ጥበብ» እና ፍልስፍና በመውሰድ በጣም ስውር በሆነ መንገድ ዓላማውን ያሳካል። ለምሳሌ ያህል ካርል ማርክስና ማኦ ሴቴንግ ያስተማሯቸው ፍልስፍናዎች ከራሳቸው እምነት የመነጩ ቢሆኑም ሰይጣን በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎችን ለማሳሳት ተጠቅሞባቸዋል። በሌሎች ጊዜያት ሰይጣን መናፍስት ጠሪዎችንና ጠንቋዮችን በመጠቀም አሳቡን በቀጥታ ወደ ሰዎች ያስተላልፋል፤ እንዲያመልኩትም ያበረታታቸዋል።

ልናውቀው የምንችለው ብቸኛው የእግዚአብሔር እውነት የሚገኘው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብቻ ነው። እግዚአብሔር የማይለወጠውን እውነት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለማስፈር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ሰብዓዊ መሣሪያዎችን ተጠቅሟል (2ኛ ጴጥ. 1:20-21)። ጊዜያት ይለወጣሉ። ፍልስፍናዎች ይመጣሉ፤ ይሄዳሉ። መሪዎች ይመጣሉ፤ ይሄዳሉ። ይሁንና፥ የእግዚአብሔር ቃል ከቶውንም አይለወጥም። ሰዎች በየዕለቱ ከምርጫ ጋር እንደተፋጠኑ ነው። አንድም ሰይጣን ኃይሉን ወዳፈሰሰበት ሰብዓዊ የእውነት ምንጭ፥ አልያም የእግዚአብሔር የእውነት ምንጭ ወደሆነው ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ሊሄዱ ይችላሉ። በየዕለቱ ሰዎች ከሁለቱ አንደኛውን ይመርጣሉ።

በኢሳይያስ ዘመን፥ መንፈሳዊ አምልኮ በመጥፋቱ ከሰይጣን ኃይል ያገኘው የጣዖት አምልኮ ይበልጥ እየተዘወተረ መጣ። ብዙ አይሁዶች ወደ መናፍስት ጠሪዎችና ጠንቋዮች ይጎርፉ ጀመር። እነርሱም በመጮኽና ድምፃቸውን ዝቅ አድርገው በመናገር ሰዎቹ ከችግራቸው

ለመገላገል ምን ማድረግ እንዳለባቸው ይናገሩ ነበር። በምድር ላይ ከሚገኘው ከማንኛውም ሌላ ሕዝብ በተለየ ሁኔታ፤ እግዚአብሔር ለአይሁዶች የራሱን እውነት በብሉይ ኪዳን ውስጥ አስቀምጦላቸዋል። ይሁንና፤ በአጋንንት የተያዙ ጠንቋዮች ከሚያስተላልፉት ኃይለኛ በሚመስል ምሥጢራዊ ቃል ሳቢያ የተሰጣቸውን የእውነት ምንጭ ለመጠቀም አልፈለጉም። ወይም ደግሞ በእነዚህ ጠንቋዮችና መናፍስት ጠሪዎች አማካኝነት ቀደም ሲል ከሞቱት ዘመዶቻቸውና ታላላቅ ሰዎች ጋር ለመገናኘት ይፈልጉ ነበር። (ለምሳሌ፤ ሳኦል ከነቢዩ ሳሙኤል ጋር ለመነጋገር መፍናስት ጠሪዋን ሴት ተጠቅሟል። 1ኛ ሳሙ. 28:3-25)። ሌላው የሐሰተኛ ትምህርት ምንጭ ሐሰተኛ ነቢያት ከእግዚአብሔር ተቀብያለሁ እያሉ የራሳቸውን አሳብ የሚያሰራጩበት መንገድ ነበር (ኤር. 14:14-16)።

ኢሳይያስ ሕዝቡ ዳግም የእውነት ምንጭ ወደሆነው አምላክ ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ ያበረታታቸዋል። በእውነተኛቹ ነቢያት በተለይም ኢሳይያስ ሕግና ምስክሮች ሲል በጠራው የእግዚአብሔር ቃል አማካኝነት ሕዝቡ እውነቱን ለመለየት ይችላል ነበር። በተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል እውነት ሁሉ ሊበየን ይችላል ነበር።

ዛሬ ብዙ ሰዎች ሌሎችን የእውነት ምንጮች ለማጣቀስ ይፈልጋሉ። ታላላቅ ሰዎች ናቸው በሚባሉና ዳሩ ግን የተዛባ ወንጌል በሚያቀርቡ ሰዎች የተዘጋጁትን ቪዲዮዎች ለመመልከት ይመርጣሉ። ወይም ደግሞ የእግዚአብሔርን ቃል የሚያጣምሙትን የሐሰት አስተማሪዎች ለመስማት ይሻሉ። እንዲያውም አንዳንዶች ለጽናትና የጥያቄዎች ምላሽ ለማግኘት የቤተ ክርስቲያናቸውን ትውፊት ያገላብጣሉ። ኢሳይያስ ሰዎች ከእግዚአብሔር ቃል ውጭ ሌሎችን ምንጮች በሚመለከቱበት ጊዜ ምን እንደሚከሰት በመግለጽ ያስጠነቅቃል።

1. ብርሃንን አጥተው በጨለማ ውስጥ ይቅበዘበዛሉ። ተስፋ የሚገኘው ከእግዚአብሔር እንጂ ከሰዎች ቃላት አይደለም። ከሰይጣንና ከትምህርቶቹ ተለይተን በነጻነት ልንመለስ የምንችለው እንደ እግዚአብሔር ቃል ስንጓዝ ብቻ ነው። የእግዚአብሔርን ቃል የጣለ ሰው ልክ በማያውቀው አካባቢ እንደተገኘ ዓይነ-ስውር የሚሄድበትንና የሚያደርገውን አጥቶ ይቅበዘበዛል። እውነተኛ ብርሃን ወደ እስራኤል (ዛሬ ደግሞ ወደ ቤተ ክርስቲያን) ሊመጣ የሚችለው ወደ እግዚአብሔር የተመለሱ እንደሆነ ብቻ ነው። አይሁዶች እንደ ኃጢአት፤ የሞቱትንና የሐሰተኛ አማልክት ምክርን መፈለግ የመሳሰሉትን የጨለማ ተግባራት ይወድዱ ነበር። ስለሆነም እግዚአብሔር ጽልመትን ያጎናጽፋቸዋል። ሕይወታቸው በጦርነት፤ በረሃብና በሞት የተሞላ ይሆናል። የኋላ ኋላም ወደ ዘላለማዊ

ጽልመት ይሄዳሉ። ይህ ሁሉ የሚሆነው የእግዚአብሔርን ቃል ለመከተል ስላልፈለጉ ነው።

2. **ይጨነቃሉ! ይረባሉ።** ምናልባት ይህ የሚያመለክተው አሦ ራውያንና ባቢሎናውያን በሚመጡበት ጊዜ በሕዝቡ ላይ የሚደርሰውን የእግዚአብሔርን ፍርድ ይሆናል። የእግዚአብሔር በረከት ሁሉ ይወስድባቸዋል። የእግዚአብሔርን ቃል በመተው እግዚአብሔርን ስላልፈለጉት፣ የእግዚአብሔርን ቃል በረከት አጥተዋል። የእርሱ ጥበቃና ክብካቤ ስለሚጎድልባቸው ለረሃብና ለተለያዩ ችግሮች ይጋለጣሉ።

3. **ንጉሣቸውንና አምላካቸውን ይረግማሉ።** የሚገርመው ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ከተዉና ለቅጣቱ ከተዳረጉ በኋላ ጥፋታቸውን የማይቀበሉ መሆናቸው ነው። ከዚህ ይልቅ ጥፋቱን በሌሎች ሰዎች ላይ ለማላከክ ይፈልጋሉ። በዚህ ክፍል እንደተመለከተው አይሁዶች በንጉሣቸው ላይ ሲያላከኩ እንመለከታለን። ንጉሡ ሰዎች እውነትን እንዲተዉ ሊያበረታታቸው ቢችልም፣ እውነትን እንዲተዉ ሊያደርግ ግን አይችልም ነበር። ሁላችንም የምርጫችን ተጠያቂዎች ነን። ማንም ሰው የተሳሳተ ነገር እንድንመርጥ ሊያደርገን አይችልም። የእግዚአብሔር የፍርድ ቀን በሚደርስበት ጊዜ ንጉሡ ሊጠብቃቸው አይችልም ነበር።

እግዚአብሔርንም ደግሞ ረግመዋል። እግዚአብሔርንና የእግዚአብሔርን ቃል መተዋቸውን እያወቁ ስለ ኃጢአታቸው ንስሐ መግባት ሲገባቸው፣ እግዚአብሔርን ችግሮችን እንዳመጣባቸው በማስብ ሲረግሙት እንመለከታለን። ለዚህ ዓይነቱ ሰው ምንም ተስፋ የለውም። ለችግሮቹ ሌሎችን ሰዎች በተለይም እግዚአብሔርን የሚወቅስ ሰው ለሕይወቱ ኃላፊነት አይወስድም። ስለሆነም ማንም ሊረዳውና ወደ ብርሃን ሊመልሰው አይችልም። አንድ ሰው ይቅርታና ፈውስ አግኝቶ ወደ ብርሃን ሊመለስ የሚችለው እርሱ ራሱ የችግሩ ምንጭ እንደሆነ በመረዳት ኃጢአቱን የተቀበለና ወደ እግዚአብሔርና የእግዚአብሔር ቃል መመለስ እንዳለበት የተገነዘበ እንደሆነ ብቻ ነው።

20ኛ ጥያቄ፡- ሰዎች እግዚአብሔር እንደሚያስፈልጋቸው እስካልተረዱ ድረስ ልንረዳቸው አንችልም! ይህ እውነት በሰው ሕይወት ውስጥ ሲሠራ ያየኸው እንዴት ነው?

ኢሳይያስ ምዕራፍ ስምንት የሚያልቀው ፍጹም በሆነ የተስፋ- ቢስነት ሁኔታ ነው። የእግዚአብሔርን ሕግጋት ለሚተዉ ሰዎች ምንም ዓይነት ተስፋ የላቸውም። ምንም እንኳ ሰውየው በምድር ላይ መጠነኛ ሀብት አግኝቶ ሊኖር ቢችልም፣ አሁንም ቢሆን ጽልመት እንጂ ተስፋ

አይኖረውም። ይህም የሆነው የእግዚአብሔርን መንገድ ለመከተል የማይፈልጉና በኢየሱስ ክርስቶስ የማያምኑ ሰዎች ለዘላለማዊ ፍርድ የተጋለጡ በመሆናቸው ነው። በዚህ ምድራዊ ሕይወታቸውም እንኳ ልባቸውን የሸበበ ተስፋ-ቢስነት እንዳለባቸው ግልጽ ነው።

ይሁንና፡ ኢሳይያስ በቀዳሚነት የሚያተኩረው በአይሁድ ሕዝብ ላይ ነው። የአይሁድ ሕዝብ እግዚአብሔርንና ቃሉን በመተው በኢየሩሳሌም ጣዖታትን ሲተክሉ ጀርባቸውን ለብርሃኑ ሰጥተው ወደ ጨለማው ዘለቄ። የእግዚአብሔርን ቃል እስከተዉና የአምልኮአቸውና የአኗኗራቸው መመዘኛ አድርገው እስካልተጠቀሙበት ጊዜ ድረስ በፍጹም ጽልመት ውስጥ መመላለሳቸው የግድ ነበር። ይህም ጨለማ አንዳንድ ጊዜ በጦርነት፣ በረሃብ፣ በምርኮና በጥፋት ይገለጥ ነበር። በሕዝቡ የሥነ-ምግባር ውድቀትና ፍትሕ-አልበኝነት መበራከትም ይታይ ነበር። ዳሩ ግን በዋናነት ጽልመቱ መንፈሳዊ ገጽታ አለው። ይኸውም የእግዚአብሔርን መንገዶች ለመረዳትና ለመከተል አለመቻል ነው። ለዚህ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ እስካሁን ድረስ እስራኤላውያን እግዚአብሔርንና መንገዶቹን መረዳት ተስኗቸው በዕውርነት እንደሚኖሩ የተናገረው (ሮሜ 11:7-10፣ 25)። ያ ዕውርነት እስካልተነሣ ድረስ የአይሁድ ሕዝብ የሚኖረው ተስፋ በሌለው ጽልመት ውስጥ ይሆናል።

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሕይወታችንን በእግዚአብሔር ቃል ላይ ስለ መመሥረቱ አስፈላጊነት ይህ ክፍል ምን ያስተምረናል? ለ) ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ቃል ብቻ የእውነት ምንጭ አድርጋ ስለ መጠቀሟ አስፈላጊነት ይህ ክፍል ምን ያስተምረናል? ሐ) አብያተ ክርስቲያናትና ክርስቲያኖች እውነትን ለማግኘት ሊፈልጓቸው የሚችሏቸው አንዳንድ ሌሎች ነገሮች ምንድን ናቸው? መ) የእግዚአብሔርን እውነት መተው የሰዎችን አእምሮ የሚያጨልመው እንዴት ነው? ሠ) የእግዚአብሔር ቃል የቤተ ክርስቲያን ማዕከል፣ የእምነትና የተግባር መሠረት መሆኑን ለማረጋገጥ የመሪዎች ሚና ምንድን ነው?

ሦስተኛ ቀን ኢሳይያስ 9:1-7

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በኢሳይያስ 9:6 ለኢየሱስ ክርስቶስ የተሰጡትን የተለያዩ ስሞች ዘርዝር። ለ) እያንዳንዱ ስም ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ባሕርይ የሚያስተላልፈው መልእክት ምንድን ነው? ሐ) እያንዳንዳቸው እነዚህ የኢየሱስ ስሞች ወይም ባሕርያት በሕይወትህ ውስጥ የተለየ ትርጉም የያዙበትን ሁኔታ ግለጽ።

23ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 9:1-7 አንብብ። የዚህን ምዕራፍ ትምህርት በአንድ አንቀጽ አጠቃልለህ ጻፍ።

24ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 9:1-7 አንብብ። (ሀ) ኢሳይያስ የሚለው ተጨንቀው ለነበሩት ምን እንደማይሆን ነው? ይህ ከኢሳይያስ 8:22 ጋር

የሚዛመደው እንዴት ነው? (ለ) የተቃለለው ምድር የትኛው ነው? ወደፊትስ ምን ይደርስበታል? (ሐ) በሰዎቹ ላይ የሚመጣውን በረከትና እነርሱም የሚሰጡትን ምላሽ ዘርዘር። (መ) ሰዎች የሚደሰቱት ለምንድን ነው? (ቁ. 6)። (ሠ) ስለተወለደው ልጅ በዝርዝር ግለጽ። (ረ) ስለ ልጁ መንግሥት ይህ ክፍል ምን ይላል? (ሰ) የዚህ ክፍል ዐቢይ መንፈሳዊ ትምህርት ምንድን ነው?

1. የሚነግሠው መለኮታዊ ሕጻን (ኢሳ. ያስ 9:1-7)

ጊዜያት በጽልመት ጉም ሲጋረዱ ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር ምሕረት እጅግ ደምቆ ያበራል። በኢሳይያስ 8:22 የአይሁድ ሕዝቦችና በተለይም በኃጢአታቸው የገፉት ሰዎች ከእግዚአብሔር ዘንድ ሥጋዊና መንፈሳዊ ጽልመት እንደሚጠብቃቸው ተነግሯቸዋል።

በውስጣቸው መንፈሳዊ ጽልመት፣ ከጠላቶቻቸው ደግሞ ሥጋዊ ጭቆና ሲካሄድባቸው ኖሯል። ነገር ግን ኢሳይያስ በመጽሐፉ ውስጥ ሁልጊዜም እንደሚያደርገው ዓይኖቹን አቅንቶ ታላቅ በረከት የሚሆንበትን የወደፊት ጊዜ ይመለከታል። በምዕራፍ 2 እና 4 እንዳደረገው፣ ኢሳይያስ አሁንም የሚመጣው መሢሕ የሚነግሥበትን የመጨረሻውን ዘመን ያመለክታል።

ሀ. በረከቱ የሚመጣበት ስፍራ፡ (ኢሳ. 9:1)

ኢሳይያስ ከታላቅ የጉስቁልና ሥዕል ወደ ከብር ሥዕል ይመለሳል። ኢሳይያስ አንድ ቀን ከይሁዳ ሕዝብ ላይ ጽልመቱ እንደሚነሣ ተንብቶአል። ከተከታታይ ጦርነቶችና በታሪክ ሁሉ እስራኤል ከተጋፈጠችው ስደት እፎይታን የምታገኝበት ጊዜ እንደሚመጣ ተንብቶአል። መንፈሳዊ ጽልመታቸውም መልስ ያገኛል።

እግዚአብሔር ሁልጊዜም እንደሚያደርገው፣ ማንም ሰው ያልጠበቀውን ስፍራ ታላቅ ሥራውን ለማከናወን መርጧል። ከእስራኤል ምድር እጅግ የተናቀው ክፍል ቢኖር የንፍታሌምና የዛብሎን ነገዶች የሚገኙበት ሰሜናዊው አካባቢ ነው። እነዚህ ለአሕዛብ አገሮች ከሁሉም በላይ የቀረቡ ሲሆኑ፣ በመንፈሳዊ ሕይወትም እጅግ የተበላሹ ነበሩ። እንዲሁም ደግሞ የአሕዛብ መንግሥታት እስራኤልንና ይሁዳን ለማጥቃት ሲመጡ በመጀመሪያ ደረጃ የሚያጠቋቸው እነዚህ ነበሩ። በ734 እና በ732 ዓ.ዓ. እነዚህ ሁለት አካባቢዎች በአሦር ንጉሥ ጥቃት ተሠቃይተዋል (2ኛ ነገሥ. 15:29)። (አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን ይህ ትንቢት አሦር ገሊላንና በአካባቢው የሚገኙትን ግዛቶች እንደወሰደች በ733 ዓ.ዓ. እንደተሰጠ ያስባሉ። በዚህኛው የእስራኤል ክፍል ለሚገኙ አይሁዶች ጊዜው የጨለመና ከባድ ነበር። ነገር ግን ኢሳይያስ ይኸው ጨለማ ወደ ብርሃን የሚለወጥበት ጊዜ እንደሚመጣ ይተነብያል።) ማንም ሰው

በኢየሩሳሌም ሳይሆን በገሊላ እግዚአብሔር አንድ የሚያስደንቅ ተግባር ያከናውናል ብሎ አያስብም ነበር።

ነገር ግን የእግዚአብሔር መንገዶች ከእኛ እጅግ የተለዩ ናቸው (ኢሳ. 55:8-9)። ስለሆነም የንፍታሌም ምድርና የገሊላ ከተማ እንደሚከበሩ ተናግሯል። ገሊላ በአሕዛብ ቁጥጥር ሥር ስለዋለች እስራኤላውያን እውቅና አይሰጧትም ነበር። ነገር ግን በአካባቢዋ የሚኖሩ አሕዛብ ያውቋት ነበር። ኢሳይያስ ገሊላን እንደዚያ ብሎ የጠራው አይሁዶች በዚህ አካባቢ ከሚኖሩት አሕዛብ ሊገላገሉ ባለመቻላቸው ይሁን ወይም አዎር በዚህ ጊዜ ስለደባለቀቻቸውና የአሕዛብ አካል ስለሆነች፤ የምናውቀው ነገር የለም። ገሊላ «በባሕር መንገድ» እንደምትገኝ ተገልጾአል፤ ይህም ከግብፅ ተነሥቶ በይሁዳ በኩል የዮርዳኖስን ወንዝ አቋርጦ በደማስቆ ከተማ የሚያልፍ ዐቢይ የንግድ መስመር ነው (ከመጽሐፉ በስተጀርባ ያለውን ካርታ ተመልከት)። ይህ የንግድ መንገድ ኢየሱስ ብዙ ጊዜ ካሳለፈባቸው ከተሞች አንዱ በሆነችው በቅፍርናሆም ውስጥ ያልፍ ነበር። ምናልባትም ኢሳይያስ ወደፊት ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ የሚኖርበትን የሰባት መቶ ዓመታት ክፍለ ጊዜ እየተነበየ እንደሆነ ላያውቅ ይችላል። ነገር ግን ኢሳይያስ ትንቢቱ በትክክል እንደሚፈጸም ያውቅ ነበር። ለዚህም ነው ምንም እንኳን ክስተቶቹ የሚፈጸሙት ገና ወደፊት ቢሆንም ተፈጽመው ያለቁ በሚያስመስል ሁኔታ ጽፎ ያስቀመጣቸው። ኢየሱስ የአይሁድ አክራሪነት በነገሠበት የኢየሩሳሌም ከተማ ከመቀመጥ ይልቅ በተናቀው የገሊላ አካባቢ ለመኖር መረጠ። የሃይማኖት መሪዎች ስለ ኢየሱስ መሢሕነት አንሥተው መሢሕ ሊሆን እንደማይችል መግለጻቸውን ከአዲስ ኪዳን ውስጥ እንመለከታለን። ምክንያታቸውም ማንም ትልቅ ሰው ከዚህች አነስተኛ ሃይማኖታዊ ዕድገት ከሚታይባት ኋላ ቀር ሰሜናዊት ከተማ ሊመጣ እንደማይችል ማሰባቸው ነበር (ዮሐ. 1:44-46)።

ይህ የትንቢቱ ክፍል ኢየሱስ ወደ ምድር በመጣበት ወቅት ተፈጽሞአል (ማቴ. 4:13-16)።

25ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በኢትዮጵያ አንዳንድ አካባቢዎችን በተመለከተ ሰዎች እንዴት እንደሚከራሩና ሌሎችን አካባቢዎች እንደሚንቁ ምሳሌዎችን ጥቀስ። ለ) እግዚአብሔር በዚህ ስፍራ ሰዎች የሚያከብሯቸውን ነገሮች እንደሚያዋርድና ሰዎች የሚንቋቸውን ደግሞ እንደሚያከብር ያሳየው እንዴት ነው? ሐ) የዚህ ዓይነቱ ትዕቢት አንዳንድ ጊዜ ቤተ ክርስቲያንን የሚጸናወታት እንዴት ነው? ይህ በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት ኃጢአት የሆነው እንዴት ነው?

ለ. በምድሪቱ ላይ የሚመጣው በረከት (ኢሳ. 9:2-5)

በይሁዳ ምድር ከእግዚአብሔር ፍርድ የተነሣ ከፍተኛ ጽልመት ሊነግሥ ነበር። ከብር በሌለበት የንፍታሌም ምድር ግን እግዚአብሔር ሥራውን ያከናውናል። ምድሪቱን ይባርካታል። ጨለማ በነገሠበት ስፍራ የኢየሱስ ክርስቶስን ታላቅ ብርሃን ያያሉ። የጠላት ሠራዊት ከሚያስከትለው ጥፋት የተነሣ ሞት በበረከተበት ስፍራ እግዚአብሔር የሕይወትን ብርሃን ያሳያቸዋል። አንዳንድ ታላላቅ ለውጦች ይካሄዱ ነበር። (ማስታወሻ፡ የቅድመ-ጊህ ዓመት አመለካከት አራማጆች ይኸኛው ትንቢት በኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት እንደሚፈጸም ያስባሉ።) ከእነዚህ ለውጦች መካከል አንዳንዶቹ የሚከተሉት ናቸው።

1. ከበርካታ ጦርነቶች የተነሣ የይሁዳ ሕዝብ ጥቂት ሰዎች ብቻ እስኪቀሩ ድረስ ለውርደት ተዳርጎ ነበር። ወዲያውኑ ይሁዳ በሕዝብ ትጥለቀለቅና ድንበሯ ይሰፋል። እግዚአብሔር ለይሁዳ ሕዝብ ከግብፅ እስከ ኤፍራጥስ ወንዝ ድረስ ያለውን መሬት እንደሚሰጥ የተስፋ ቃል ገብቷል። ምንም እንኳን በንጉሥ ሰሎሞን ዘመነ መንግሥት እስራኤል ከዚህ መሬት በሚበዛው ክፍል ላይ ተጽዕኖ የነበራት ቢሆንም፣ በትክክል ተቆጣጥራው አታውቅም ነበር። አንድ ቀን ግን በኢየሱስ ክርስቶስ አገዛዝ ሥር የተስፋ ቃሉ ይፈጸምና ዳርቻቸው ይሰፋል። በተጨማሪም እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ ይባርካል። ሕዝቡ ተባዝተው እግዚአብሔር ለአብርሃም የሰጠውን ጥንታዊ ምድር ይሞሉታ።

2. ምድሪቱ በደስታ ትሞላለች። የመከር ጊዜ ከዓመቱ ወቅቶች ሁሉ የላቀ ነው። እህል ተሰብስቦ ጎተራው ይሞላል። ሰዎች በምድሪቱ ፍሬ ደስ ይሰኛሉ። በጦርነት ድል አድርጎ መመለስም ደግሞ ምርኮዎችን የሚካፈሉበት ጊዜ በመሆኑ አስደሳች ወቅት ነው። እነዚህ ሰዎች በዓላትን አዘጋጅተው የሚደሰቱባቸው ጊዜያት ናቸው። የዚህ ዓይነቱ ደስታ አንድ ቀን ወደ ይሁዳ ምድር ተመልሶ ይመጣል፤ ይኸውም የእግዚአብሔር ፍርድ ከተጠናቀቀና በረከቱ ከፈሰሰላቸው በኋላ የሚከሰት ይሆናል። ከበሬ ጫንቃ ላይ እንደ ተቀመጠ ቀንበር የሰውን ልጅ በተለይም የእግዚአብሔርን ሕዝብ ሲያጎብጥ የኖረው ባርነትና ጭቆና ያን ጊዜ ይነሣል።

3. የጠላት ጭቆና ለዘላለሙ ይወገዳል። ኢሳይያስ ለይሁዳ ሕዝብ ጌዴዎን በጥቂት መሣሪያው ምድያምን ስላሸነፈበት ወቅት አስታውሷቸዋል። የይሁዳ ታሪክ ከአሕዛብ መንግሥታት ተከታታይ ጭቆና የተነሣ ጠቁሮ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ምንም እንኳን ታናሽ ቢሆኑም አንድ ቀን ያ የባርነትና የጭቆና ቀንበር እንደሚሰበር ማረጋገጫ ተሰጥቷቸዋል። ከዚያ በኋላ እግዚአብሔር እነርሱን ከምድያማውያን ጭቆና ነፃ ለማውጣት በጌዴዎን በኩል በእነርሱ ፋንታ እንደተዋጋበት ጊዜ ሁሉ በነጻነት ይሄዳሉ። አንድ ቀን አይሁዶችን

ስለ ጦርነትና ጭቆና የሚያስታውስ ነገር ሁሉ ሙሉ ለሙሉ ይወገዳል፤ ይህም የወታደሮችን ጫማ ወይም በደም የተጨማለቀን ልብስ ሳይቀር የሚያስወግድ ይሆናል (የጦር መሣሪያዎች እንደሚጠፉ የሚያመለክተውን የኢሳይያስ 2:2-4 ክፍል ለተጨማሪ ገለጻ ተመልከት።)

26ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢሳይያስ 9:2-5 እግዚአብሔርን ለሚፈሩ አይሁዶች በስደት ለኖሩባቸው ክፍለ ዘመናት ተስፋን የሚፈነጥቀው እንዴት ነው? ለ) በስደትና በችግሮች ጊዜ ተስፋን የሚፈነጥቁልን ነገሮች ምንድን ናቸው?

ሐ. በረከቱን የሚያመጣው ልጅ (ኢሳ. 9:6)

አይሁዳ ሕዝብ ይህንን ታላቅ ለውጥ የሚያመጣው ምንድን ነው? ታላቅ ሠራዊት ይሆን? እንደ ዳዊት ወይም ሥላሴን ዓይነት ሰው ይሆን? አይደለም፤ ለውጡ የሚመጣው ከሚወለደው «ወንድ» ልጅ የተነሣ ነው። (ማስታወሻ፡ በዕብራይስጥ ቋንቋ የልጁ መወለድ በኃላፊ ጊዜ የተቀመጠው የክስተቱን እርግጠኝነት ለማሳየት ነው። ምንም እንኳን ገና የሰባት መቶ ዓመታት የጊዜ ግርዶሽ ቢኖርም በኢሳይያስ አእምሮ ግን ክስተቱ የተፈጸመ ያህል እርግጠኛ ነበር።) ስለዚህ ልጅ የተገለጹ አያሌ ነገሮች አሉ።

1. ይህ ልጅ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች የሰጠው ስጦታ ነው።

2. እግዚአብሔር በዚህ ልጅ ጫንቃ ላይ የይሁዳን ሕዝብና የጠቅላላውን ዓለም አገዛዝ አስቀምጧል።

3. የ እግዚአብሔር ልጅ የሚለውን ሌላ መሢሐዊ ስያሜ ለማስታወስ «ልጅ» ተብሎ ተጠርቷል። ምንም እንኳን በመጀመሪያ የዳዊት መንግሥት ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን የቀረበ ግንኙነት ለማንጸባረቅ ያገለገለ ቢሆንም፤ አይሁዶች ይህንን ስም ለሚመጣው መሢሕ ተጠቅመውታል (መዝ. 2:7፤ ዕብ. 1:5፤ 5:5)። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን ኢሳይያስ አንድ ንጉሥ ወደ ሥልጣን በሚመጣበት ጊዜ የመንግሥቱን ባሕርይ የሚያሳይ አዲስ ስም የሚሰጥበትን የአይሁዶች ልማድ እያንጸባረቀ እንደሆነ ያስረዳሉ።

4. ኢሳይያስ ወንድ ልጅ እንደተሰጠን ይናገራል። መሢሐ ወደፊት ለሚመጡት አይሁዶች ብቻ ሳይሆን ለኢሳይያስና በብሉይ ኪዳን ዘመን ለነበሩት ፈሪሃ እግዚአብሔር ላላቸው አይሁዶች ብሎም ለዓለም ሁሉ የተሰጠ የእግዚአብሔር ስጦታ ይሆናል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደኅንነትን የሚሰጠው ወደፊት ለሚኖሩት ሰዎች ብቻ ሳይሆን ከዚህ በፊት ለነበሩት የብሉይ ኪዳን ቅዱሳን ጭምር ነው። መስቀሉ ለብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን ቅዱሳን የኃጢአትን ዋጋ ከፍሎላቸዋል።

5. በኋላ ይህ ልጅ በዳዊት ዙፋን ላይ እንደሚቀመጥ ተገልጾአል (ኢሳ. 9:7)። ስለሆነም እግዚአብሔር የተስፋ ቃል እንደሰጠው ከዳዊት የዘር ሐረግ ሊመጣና በይሁዳ ላይ ይነግሥ ነበር (2ኛ ሳሙ. 7:14፤ ማቴ. 1:1፤ 3:17)።

ይህ ልጅ ተራ ልጅ አይሆንም። ባሕርዩን የሚያመለክቱት ስሞቹ በምድር ላይ ከተወለዱት ልጆች ሁሉ እንዴት እንደሚለይ ያሳዩናል። (አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን እነዚህ ስሞች የሚመጣው መሢሕ ንጉሣዊ ማዕረጎች እንደሆኑ ያስባሉ።) እያንዳንዱ ማዕረግ የሚመጣውን ልጅ መለኮታዊ ባሕርይ ያመለክታል።

1. ድንቅ መካር፡ ምንም እንኳ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን ይህንን ስም እንደ ሁለት በመውሰድ «ድንቅ» እና «መካር» ብለው ቢተነትኑም፤ አብዛኛዎቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች እንደ አንድ ስም በመቁጠር «ድንቅ መካር» ይሉታል። ይህንንም የሚያደርጉት በዚህ ክፍል ውስጥ የተዘረዘሩት ሌሎች ማዕረጎች ሁሉ ሁለት ስሞችን ያካተቱ በመሆናቸው ነው። ለአይሁዶች «መካር» ማለት ጥሩ ምክር የሚሰጥ ሰው ሳይሆን ግልጽ የተግባር ዕቅድ ወጥኖ ከሥራ ላይ ለማዋል የወሰነ ማለት ነው። ይህ አገላለጽ ስለ ንጉሥ የሚነገር ነው (ሚክ. 4:9)። ይህ የሚመጣው ንጉሥ በጥበብ ሁሉ የተሞላ ነበር (ኢሳ. 11:2)። እንደ ሰብዓዊ ነገሥታት ሌላ አማካሪ አያስፈልገውም ነበር። የራሱን የተግባር ዕቅድ ወጥኖ ማንም ሰው ሊቃወመው በማይችል መልኩ ከሥራ ላይ ለማዋል የሚችለው እርሱ ብቻ ነበር። እግዚአብሔር ለዓለም ያዘጋጀው ዘላለማዊ ዕቅድ በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ይፈጸማል።

ኢየሱስ ክርስቶስ መካር መሆን ብቻ ሳይሆን ድንቅ መካርም ነበር። ድንቅነቱም በሁለት መንገዶች ይገለጻል። በመጀመሪያ፤ በማንነቱ ድንቅ ወይም የተለየ ነበር። ድንቅ የሚለው ቃል በተጨማሪም የልዕለ-ተፈጥሯዊነት አንድምታ ያለው ስለሆነ፤ ስሙ መለኮታዊ መካርነቱን ማለትም ከሰለሞን የሚበልጥ ጥበብ እንዳለው የሚያገናዝብ ነው። ማንም እንደ እርሱ አይደለም፤ ወይም ከእርሱ ጋር ሊወዳደር አይችልም። የትኛውም ታላቅ ምድራዊ መሪ፤ የትኛውም መልአክ፤ በአጠቃላይ ማንም አይተካከለውም ነበር። ምሕረቱ፤ ፍቅሩ፤ ጸጋው፤ ኃይሉ፤ ወዘተ. . . በምድር ላይ ከማንም ጋር የማይመሳሰል ነው። ኢየሱስ እጅግ ታላቅ በመሆኑ ባሕርዩ እጅግ አስደናቂና ሰብዓዊ መረዳትን ሁሉ ያለፈ ነው። ሁለተኛ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያደርገው ነገር ሁሉ የዓለምን ሰዎች የሚያስደንቅ ነበር። (ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ዕቅዶች ይበልጥ በኢሳይያስ 11 እና 24-27 እንመለከታለን።) እነዚህ ዕቅዶች ተራዎች ወይም በሰዎች ልጆች የሚከናወኑ ዓይነት አልነበሩም። ሰዎች በጠበቁት መልክ እንኳ የሚከናወኑ አልነበሩም። ኢየሱስ

ለዘመናት የወጠናቸው ዕቅዶች በትልቅነታቸውና ባልተለመደ መንገድ በመፈጸማቸው የሰውን ልጅ ያስደንቃሉ። እነዚህን ሁለት ስሞች በማዋሃድ የተጠቀሰው ልጅ ተራ ሰው ሳይሆን መለኮታዊ እንደሆነ መረዳት ይችላል።

2. ኃያል አምላክ፡ ይህ ኢሳይያስ ካሰበው ወይም ከተረዳው ነገር ሁሉ አልፎ ስለሄደ በእጅጉ ሳያስደንቀው አይቀርም። አንድ ልጅ ኃያል አምላክ የሚሆነው እንዴት ነው? ለአይሁዶች ሰውን «አምላክ» ብሎ መጥራቱ እጅግ የከፋ ስድብ ነበር። በተለይም ኢሳይያስ በአገሪቱ ውስጥ የተስፋፋውን የጣዖት አምልኮ በሚቃወምበት በዚህ ወቅት የዚህ ዓይነቱ አሳብ ከግንዛቤ ሊውል የማይችል ነበር። ነገር ግን ለኢሳይያስ አእምሮ የማይቻል ነገር ተፈጽሞ እንመለከታለን። ዘላለማዊና መለኮታዊ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ለመሆን ተወልዶ አድጓል። አንድ ቀን ደግሞ በእስራኤልና በዓለም ሁሉ ላይ ይነግሣል። ይህ ኃያል አምላክ የሚለው በሁለት ነገሮች ላይ ያተኩራል። በመጀመሪያ፣ ልጁ በሥጋ የተገለጠ አምላክ ነበር። የአብርሃምና የሙሴ አምላክ የሆነው ያሕዌ ሙሉ መለኮታዊ ባሕርይ ኖሮት፣ ነገር ግን እንደ ፍጹም ሰው የተገለጠ ነበር። በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ ኃያል ነበር። ይህ በዕብራይስጥ «ሁሉን ቻይ» ከሚለው ቃል ጋር ተመሳሳይ ነው። ምንጩም የሠራዊት መሪ የሆነውን ተዋጊ የሚገልጽ ቃል ነው። ስለሆነም ኢሳይያስ ሊያስተላልፍ የፈለገው መልእክት ልጁ በመለኮታዊ ኃይሉ ስለ ሕዝቡ በመዋጋት ጠላቶቻቸውን ሁሉ እንደሚያስወግድ ነው። ስለ እነርሱ ይዋጋላቸዋል። ስለሆነም እነርሱ መዋጋት አያስፈልጋቸውም። ማንም የእርሱን ታላቅ ኃይል ሊቋቋም አይችልም።

3. የዘላለም አባት፡ አሁንም በዚህ ስም ሁለት ባሕርያት ጎልተው እናያለን። በመጀመሪያ፣ የሚመጣው ልጅ ዘላለማዊ ነው። እርሱ እንደ ሌሎች ነገሥታት አይደለም። አርባና አምሳ ዓመታት ነግሠው እንደሞቱት እንደ ዳዊት ዓይነት ታላላቅ ነገሥታትም አይደለም። ለዘላለም የሚኖር በመሆኑ ግዛቱ ለመቼውም አያበቃም። ንጉሡ ለዘላለም መንገሥ ብቻ ሳይሆን ባሕርያቱም አይቀየሩም። እርሱ ለዘላለም እንደ አፍቃሪ አባት ዓይነት መሢሕ ነው። ሁለተኛ፣ እርሱ አባት ነበር፤ አባትነት ብዙውን ጊዜ ለእግዚአብሔር አብ የሚሰጥ ማዕረግ በመሆኑ ይህ ያልተለመደ ነገር ነው። አይሁዶች እግዚአብሔርን በምንም ዓይነት «አባት» ብለው አይጠሩትም ነበር። ይህ እግዚአብሔርን መሳደብ ነው ብለው ያስባሉና። እንዲያውም አይሁዶች እግዚአብሔርን በጣም ከመፍራታቸው የተነሣ የእግዚአብሔር ልዩ ስም የሆነውን ያሕዌ አይጠሩትም ነበር።

እግዚአብሔር ግን የሚመጣው ልጅ አባት እንደሚሆን ለኢሳይያስ ገልጾልታል። ልጁ (ልክ እንደ መልካም አባት) ቸርና የሕዝቡ ጠባቂ ይሆናል (መዝ. 10:13፤ ኢሳ. 40:9-11)። ወደ ሕይወታቸው የማይገባ የሩቅ አምላክ አይሆንም ነበር። ለሰዎች እንክብካቤ የማያደርግ ኃይለኛ አምላክ አይሆንም ነበር። እርሱ የፍቅር አምላክ ሲሆን፤ በልጆቹ ሕይወት ውስጥ ጣልቃ የሚገባና በማጽናናትና በርዳታ ወዳ ራሱ ይሰባቸዋል። ሁልጊዜም እርሱ እንደዚህ ነው።

4. የሰላም አለቃ፡ ከኢሳይያስ ዘመን ጀምሮ ባሉት በአብዛኛዎቹ ክፍለ ዘመናት የይሁዳ ሕዝብ በማያቋርጥ ጦርነት ውስጥ ይኖር ነበር። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የአይሁድ ሕዝብ ለምእተ ዓመታት ለጭቆናና ለሰደት ሕይወት ይዳረግ ነበር። ይህም ከእንግዲህ ሰላምና ዕረፍት እንደማያገኙ የሚያሳይ ይመስል ነበር። ኢሳይያስ ግን ይህ ልጅ በሚመጣበት ጊዜ የሰላም አለቃ ወይም ንጉሥ እንደሚሆን ይናገራል። እርሱ በኃይልና በጭካኔ የሚገዛ ንጉሥ አይሆንም። እርሱ የሰላም ንጉሥ ይሆናል። እነዚያ የጦርነትና የጭቆና ዓመታት ያልፋሉ። በምድሪቱም ውስጥ ሙሉ ሰላም ይነግሣል። በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ሰላም ይኖራል። ከእንግዲህ የፍርድ መንፈስ በምድሪቱና በሕዝቡ ላይ አይወርድም። ከዚህ ይልቅ ይቅርታና ዕርቅ ይሰፍናል። በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል አንድነት ይኖራል። በሰው ልጆችም መካከል ሰላም ይነግሣል። ከእንግዲህ ወዲህ የእርስ በርስ ጦርነት አይኖርም። ክርስቶስ የጦርነት መንሥዔ የሆነውን ክፉ ልብ ከሰዎች ውስጥ ያስወግዳል። በሕዝቡና በተፈጥሮ መካከልም ሰላም ይኖራል። ከእንግዲህ የተፈጥሮ አደጋ ወይም የእንስሳት የእርስ በርስ ውጊያ ወይም ከጀርሞችና ከሰዎች ግጭት ሳቢያ የሚመጡ በሽታዎች አይኖሩም። በምድር ላይ ሰላም ይነግሣል።

27ኛ ጥያቄ፡- እነዚህ የእግዚአብሔር ባሕርያት እያንዳንዳቸው ለአንተ ለምን ከፍተኛ ትርጉም እንዳላቸው ምክንያቶችህን በመዘርዘር አስረዳ። ለ) እነዚህን ባሕርያት የያዘ ምድራዊ ንጉሥ ቢኖረን፤ ምን ዓይነት መንግሥት ይመሠረት ነበር? በኢትዮጵያ ሕይወት እንዴት ይለወጥ ነበር? ሐ) ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ዓይነት ንጉሥ ስለመሆኑ ታመሰግነው ዘንድ ጊዜ ውሰድ።

2. የልጁ መንግሥት ባሕርያት (ኢሳ. 9:7)

28ኛ ጥያቄ፡-ኢሳ. 2:2-4፤ 4:2-6 ተመልከት። ሀ) እነዚህ ሁለት ምንባቦች የሚያተኩሩባቸው ሁለት የመጨረሻው ዘመን ባሕርያት ምንድን ናቸው? ለ) ኢሳይያስ 9:7 የሚያተኩርበት የመጨረሻው ዘመን ባሕርይ ምንድን ነው?

በኢሳይያስ 2:2-4፤ 4:2-6 እና 9:7፤ ኢሳይያስ የመሢሔን መንግሥት ወደፊት አሻግሮ ይመለከታል። በእነዚህ ምንባቦች በእያንዳንዳቸው የዚያን መንግሥት የተለያዩ ባሕርያት አጉልቶ

ያቀርብልናል። ኢሳይያስ 2:2-4 ለእግዚአብሔር በሚቀርብ እውነተኛ አምልኮና ከዚያም በሚገኘው እውነተኛ የምድር ላይ ሰላም ላይ ያተኩራል። ኢሳይያስ 4:2-6 በዚያን ጊዜ ለእግዚአብሔር ሕዝብ በሚሆነው መንጻት ላይ ያተኩራል። በኢሳይያስ 9:7 ደግሞ በመሢሔ መንግሥት ባሕርያት ላይ አጽንኦት ሰጥቶ እንመለከታለን።

ሀ. አገዛዙ ይስፋፋል፡ ይህ የመሢሔ ግዛት በዓለም ሁሉ እንደሚስፋፋ ያመለክታል። የእርሱ አገዛዝ የሚካሄደው ከሌሎች የዓለም አገሮች ጋር ስትነጻጸር አነስተኛ በሆነችው ይሁዳ ብቻ አይሆንም። ይልቁንም መንግሥቱ ምንም ዓይነት መልከዓ ምድራዊ ገደብ አይኖረውም። በተጨማሪም መንግሥቱ በሌሎች ላይ ከፊል ሥልጣን ብቻ ያለው አይሆንም። መሢሔ በፍጹማዊ ሥልጣን የሚገዛ ሲሆን፣ ሌሎች ሕዝቦችና ነገሥታት ሁሉ ለአገዛዙ ይገዛሉ።

ለ. ያ መንግሥት የሚያመጣው ሰላም ለሁሉም ይዳረሳል፡ ሰላሙ የመሢሔ አገዛዝ ውጤት ስለሆነ፣ በዓለም ሁሉ የሚስፋፋ ይሆናል። ሰላሙ የጊዜ ገደብ የለበትም። በሌላ አገላለጽ፣ የመሢሔ መንግሥት ዘላለማዊ ነው።

ሐ. ንግሥናው ከዳዊት ዙፋንና መንግሥት ጋር የሚዛመድ ይሆናል፡ መሢሔ የሚመጣው ከዳዊት የዘር ሐረግ ይሆናል። አገዛዙ ዳዊት በምድር ላይ በነበረበት ወቅት የነገሠበትን የእስራኤልና የይሁዳን መልከዓ ምድራዊ አቀማመጥ ያካትታል (ሉቃ. 1:32-33)። ነገር ግን ከዳዊት መንግሥት በላይ ሰፊ ይሆናል። ምንም እንኳ አካዝ ለመታዘዝ አለመፍቀዱ ለጊዜው የዳዊት የዘር ሐረግ ከንግሥና ውጭ እንዲሆን ቢያደርግም፣ ይህ የአጭር ጊዜ ብቻ በመሆኑ የዳዊት የዘር ሐረግ እንደገና ትንሣኤን አግኝቶ የዳዊት ልጅ በሆነው መሢሔ አማካኝነት ሙሉ ተፈጻሚነትን ያገኛል።

መ. የመሢሔ መንግሥት መመሥረት ብቻ ሳይሆን ይጸናልም። በሌላ አገላለጽ፣ በዓለም ታሪክ ውስጥ እንደምናያቸው ሌሎች መንግሥታት አያልፍም። በዚህ ወቅት የዓለም ኃያል አገር አሦር ነበረ። ነገር ግን በባቢሎን ተመትቶ ወደቀ፤ ባቢሎን በበኩሏ በሜዶን፣ ሜዶን በግሪኮች፣ ግሪኮች በሮማውያን፣ ወዘተ. . . ተደምስሰው ወደቁ። የትኛውም ምድራዊ መንግሥት ለዘላለም አይኖርም። ይህ የመሢሔ መንግሥት ግን በእግዚአብሔር ስለሚመሠረት ለዘላለም ጸንቶ ይኖራል (ዳን. 2:24)።

ሠ. የንጉሡ አገዛዝና የመንግሥቱ ባሕርይ በፍትሕና በጽድቅ ተለይቶ ይታወቃል። በመልካም አስተዳደራዊ ሂደቶች ላይ ስለሚመሠረት መሢሔ በጽድቅ ይፈርዳል። ከራሱ የጽድቅ ባሕርይና ከሕግጋቱ አኳያ ሰዎችን ያለአድልዎ በእኩልነት ይዳኛል። ከእንግዲህ ፍትሕን

የሚያዛባ ጉቦኛነት አይኖርም። ገዥዎች ሰዎችን በተለይም ድሆችን በማጉላላት ኃይላቸውን አላግባብ የሚጠቀሙበትም ሁኔታ ያበቃል። ንጉሡ እያንዳንዱን ሰው በትክክል ይዳኛል። ከመሢሐ የተነሣ ሰዎች በፍቅርና መከባበር በአግባቡ ይዛመዳሉ። ፍላጎታቸውም መስማማት እንጂ የሌላውን ጥቅም ለራስ ማድረግ አይሆንም። ይህም ሰዎች ከእግዚአብሔርና ከሌሎች ሰዎች ጋር እግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ ይዛመዱ ዘንድ በልባቸው ውስጥ አንዳች ለውጥ እንደተካሄደ የሚጠቁም ነው።

ረ. መንግሥቱ ለዘላለም ይኖራል። ፍጹሜ አይኖረውም።

ኢሳይያስ ይህንን ክፍል ያጠቃለለው «የእግዚአብሔር ቅንዓት ይህን ያደርጋል» በሚል የተስፋ ቃል ነው። ሰብዓዊ ቅንዓት ብዙውን ጊዜ የራስ-ወዳድነትና የራሱን መንገድ የሚፈልግ ነው። የእግዚአብሔር ቅንዓት ግን ነገሮችን እንደ ዕቅዱ ለማከናወን የሚደረግ ፍጹም መስጠት ነው። በእግዚአብሔር ቅንዓት ውስጥ ክፉ ውስጣዊ ግፊት ስፍራ የለውም። የሚሠራው ለራሱ ክብር ብቻ ሳይሆን ለልጆቹም ፍጹም በጎነት ነው። የይሁዳ ሕዝብ በጨለማ ውስጥ ሊኖር ይችላል። የዓለም ታሪክ በጦርነቶችና በክፉ ነገሮች ሊሞላ ይችላል። የእግዚአብሔር ሕዝብ ለጊዜው በክፉ ሰደት ውስጥ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን እግዚአብሔር ፍጹም የሆነው የእርሱ ጊዜ በሚመጣበት ወቅት በፍትሕና ጽድቅ ላይ የተመሠረተ መንግሥቱን በማምጣት ነገሮችን ለመለወጥ ቆርጧል። ይህም በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት አማካኝነት ከመጠናቀቁ ከሰባት መቶ ዓመታት በፊት በኢሳይያስ ተተንብዮለት በተወለደው በልጁ ግዛት የሚፈጸም ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ እነዚህን ሁሉ የተስፋ ቃሎች እንደፈጸመ ከአዲስ ኪዳን እንመለከታለን። እርሱ ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ መሆኑ፣ በዚህ ምንባብ ውስጥ በቀረቡት ስሞች አማካኝነት የተገለጹትን ባሕርያት ሙሉ ለሙሉ ያሟላል። ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ ካላሳፋቸው የሠላሳ ሦስት ዓመት ጊዜያት አብዛኛዎቹን በገሊላ በማሳለፍ አይሁዶች የመሢሔን ታላቅ ብርሃን እንደሚያዩ የተተነበየላቸውን ቃል በትክክል ፈጽሞታል። ይሁንና፣ ይህ ምንባብ ሙሉ ለሙሉ የሚፈጸመው ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም በሙሉ ሥልጣን ለመንገሥ ዳግም በሚመለስበት ወቅት ነው።

የድኅረ-ቬህ-ዓመት አመለካከት አራማጆች ይህንን ክፍል ኢየሱስ ክርስቶስ አሁን በቤተ ክርስቲያን አማካኝነት በኋላ ደግሞ በዘላለሙ መንግሥት በአማኞች ልብ ውስጥ መግዛቱን እንደሚያመለክት ያስተምራሉ። ቬህ-ዓመት-አልባ አመለካከት ያላቸው ክርስቲያኖች ደግሞ በሰማይና በዘላለም መንግሥት ስለሚሆነው መንፈሳዊ ንግሥና

እንደሚያስተምር ያስረዳሉ። የቅድመ-ሺህ-ዓመታት አመለካከት ያላቸው ክርስቲያኖች ግን ይህ ክፍል ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ እንደሚነግሥ ማመናቸውን የሚያጠናክርላቸው መሆኑን ይገልጻሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር በእስራኤላውያን ላይ ካልነገሠ የኢየሱስ በዳዊት ዙፋን ላይ መቀመጥ ብዙም ትርጉም እንደሌላው ያስተምራሉ (ቁ. 7)። ይህ ዳዊት የተቀመጠበት ወይም የነገሠበት ተመሳሳይ ዙፋን ነው። ኢሳይያስና የይሁዳ ሕዝብም ይህንኑ ትንቢት ሊረዱ የሚችሉት በዚህ መልኩ ነው።

29ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የዚህ ዓይነቱ መንግሥት በሥራ ላይ ቢሆን ኖሮ የዓለም ታሪክ እንዴት ይለውጥ ነበር? ለ) እዚህ ኢትዮጵያ ውስጥስ ነገሮች እንዴት ይለወጡ ነበር? ሐ) ዛሬ ፍትሕ-አልበኝነት፣ ሰደትና ሌሎችንም ችግሮች እየተጋፈጥን ሳለ ይህ ክፍል ማበረታቻ የሚሰጠን በምን መንገድ ነው?

አራተኛ ቀን፤ የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሳምንታዊ ስብሰባ ለመዘጋጀት የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የመወያያ ጥያቄዎች

1. ሀ) በኢሳይያስ ምዕራፍ ሰባት አይሁዶች የተጋፈጡትንና እንዲፈሩ ያደረጋቸውን ሁኔታ ግለጽ። ለ) ፍርሃት የይሁዳ ንጉሥ እንዲመርጥ ያደረገው የተሳሳተ ምርጫ ምን ነበር? ሐ) እግዚአብሔር ስለ ፍርሃትና እንዴት ወደ ተሳሳተ ውሳኔ ሊመራ እንደሚችል ለአይሁዶች የሰጠው ትምህርት ምንድን ነው? መ) ዛሬ ብዙ ክርስቲያኖች የሚፈሯቸውና ወደ ተሳሳቱ ውሳኔዎች የሚመሯቸው፣ ብሎም ምስክርነታቸውንና በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን እምነት የሚያጠፋባቸው ነገሮች የትኞቹ ናቸው? ሠ) ብዙ ሰዎች ሌሎችን ሰዎች በመፍራት የተሳሳተ ምርጫ የሚመርጡት እንዴት ነው? ረ) ፍርሃትን በሚጭር ሁኔታ ውስጥ በምንሆንበት ጊዜ በእግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት የሚያንጸባርቅ ውሳኔ እንወስን ዘንድ ልናስታውሳቸው የሚገቡን ነገሮች ምንድን ናቸው? ሰ) ከአካዝና ኢሳይያስ ሕይወት ስለ እምነትና ፍርሃት ምን እንማራለን?

2. ሀ) በይሁዳ፣ ሶርያ፣ እስራኤልና አሦር መካከል በተፈጠረው ሁኔታ የእግዚአብሔር ተቆጣጣሪነት የተገለጸው እንዴት ነው? ለ) ዛሬም የፖለቲካ መሪዎች ከእግዚአብሔር ሥር እንደሚገዙ፣ እግዚአብሔር እነርሱንም ሆነ አገራቸውን እንደሚቆጣጠር መረዳት የሚሳናቸው እንዴት ነው? ሐ) ይህ እውነት ለክርስቲያኖች አበረታች የሚሆነው እንዴት ነው? መ) ምንም እንኳ በዓለም ኃይሎች የሚሸነፉ ቢመስሉም እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር በመሆኑ ምክንያት ከአሸናፊው

ወገን መሆናቸውን ማስታወሱ ለክርስቲያኖች አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው?

3. ሀ) በኢሳይያስ 8 ከቁጥር 11 ጀምሮ እግዚአብሔር ኢሳይያስ እንዳይፈራ የተናገራቸው ሦስት ነገሮች ምንድን ናቸው? ለ) ክርስቲያኖች ሰዎችን በመፍራት እነዚህን ሦስት ነገሮች ሊያደርጉ የሚችሉባቸውን መንገዶች ግለጽ። ሐ) ሰዎችን መፍራት አንድ የቤተ ክርስቲያን መሪ መልእክቱንና ሥራውን እንዲያለላልስ የሚያደርገው እንዴት ነው? መ) ያሬድ የሽማግሌዎች ሰብሳቢ እንደመሆኑ እግዚአብሔርን እንጂ ሰዎችን ላለመፍራት መምረጡ የሚያደርገውን እንዲያውቅ እንዴት ይረዳው ነበር? ሠ) ሌሎችን ከምንፈራው በላይ እግዚአብሔርን ብንፈራ ሕይወታችንና ተግባራችን እንዴት ይለወጣል? ረ) ሌሎችን ሰዎች መፍራት በሕይወትህ ላይ ተጽዕኖ ስላደረሰበት ሁኔታ ከገዛ ሕይወትህ ምሳሌዎችን ስጥ።

4. ሀ) ኢሳይያስ በእግዚአብሔር ላይ ባለው እምነቱ ለመቆየት እንደሚያከናውናቸው የተናገራቸው ነገሮች ምንድን ናቸው? ለ) የኢሳይያስንና የልጆቹን ሰዎች ትርጉሞች ዘርዝር። «ምልክትና ተአምራት» የሆኑት በምን መንገድ ነው? ሐ) ብዙ ሰዎች ኢሳይያስ 8:18ን ከቤታቸው ግድግዳ ላይ ሲሰቅሉ ምን ማለታቸው ነው? የዚህን ጥቅስ ትርጉም እንዴት ይረዱታል? መ) ኢሳይያስ ለስደትና ለጥሪው ከሰጠው ምላሽ፣ ብሎም በጥሪው ውስጥ ቤተሰቡ ከነበረው ሚና ምን እንማራለን?

5. ሀ) ኢሳይያስ አይሁዶች ፍርድ እንደሚጠብቃቸው የተናገረው ለምንድን ነው? ለእግዚአብሔር ቃል የነበራቸው አመለካከት ምንድን ነው? ለ) ዛሬ ተራ ሰዎች የእውነት ምንጭ የሆነውን መጽሐፍ ቅዱስ የማይቀበሉባቸው መንገዶች የትኞቹ ናቸው? ሐ) ብዙውን ጊዜ ክርስቲያኖች ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ ወደ ሌሎች የእውነት ምንጮች የሚሄዱባቸው መንገዶች የትኞቹ ናቸው? መ) ሰዎች የተላላቱ የእውነት ምንጮችን በሚመለከቱበት ጊዜ የሚያጋጥሟቸው አንዳንድ ውጤቶች ምንድን ናቸው? ሠ) ሰዎች ስለ ችግሮቻቸው ራሳቸውን ሳይሆን ሌሎችን የሚወቅሷቸው ለምንድን ነው? ይህስ እድገታቸውን የሚያቅበው እንዴት ነው? ረ) ይህ ክፍል ሕይወታችንን በእግዚአብሔር ቃል ላይ ስለ መመሥረቱ አስፈላጊነት የሚያስተምረን ምንድን ነው? ለ) ቤተ ክርስቲያን መጽሐፍ ቅዱስን ብቻ የእውነት ምንጭ አድርጋ መጠቀም እንዳለባት ይህ ክፍል የሚያስተምረው ምንድን ነው? ሸ) የእግዚአብሔርን እውነት አለመቀበሉ የሰዎች አእምሮ እንዲጨልም የሚያደርገው እንዴት ነው? ቀ) የእግዚአብሔር ቃል የቤተ ክርስቲያን እምብርት፣ የእምነትና የአኗኗር መሠረት መሆኑን ለማረጋገጥ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሚና ምንድን ነው?

6. ሀ) እግዚአብሔር መሢሔ በአይሁዶች በተናቀው አካባቢ እንዲኖር የመረጠው ለምን ይመስልሃል? ለ) ለመሢሔ የተሰጡትን ስሞች ዘርዝር። እነዚህ ስሞች እያንዳንዳቸው ስለ ኢየሱስ ባሕርያት ምን ይነግሩናል? እያንዳንዳቸው የኢየሱስ ስሞች ለእኛ ያደረገልንን አስፈላጊ ነገር የሚገልጹት እንዴት ነው? ሐ) የመሢሔ የአገዛዝ ዘመን ምን ይመስላል? በሕይወታችን ወይም በአገራችን ላይ ከፍተኛ ችግር በሚኖርበት ጊዜ ይህ እንዴት ሊያበረታታን ይገባል?